

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСНА ОРГАНІЗАЦІЯ
ПРОФСПЛКИ ПРАЦІВНИКІВ
ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПРОФСПЛКОВИЙ ВІСНИК
спеціальний випуск

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА
БАЗА ТА МЕТОДИЧНІ
РЕКОМЕНДАЦІЇ
ФУНКЦІОНУВАННЯ
ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ В ОТГ

Львів – 2016

**Шановні спілчани, голови профспілкових комітетів та
керівники навчальних закладів, посадові особи
об'єднаних територіальних громад**

Львівська обласна організація профспілки працівників освіти і науки України презентує Вам профспілковий вісник із законодавчою базою щодо функціонування об'єднаних територіальних громад та методичні рекомендації з питань роботи в таких громадах установ та закладів освіти.

У віснику Ви знайдете відповіді на кадрові та фінансові питання, які цікавлять працівників закладів освіти об'єднаних територіальних громад, а також організаційну структуру – Профспілки працівників освіти і науки України.

Матеріали вісника будуть цікаві новоствореним об'єднаним територіальним громадам.

З повагою, Голова Львівської обласної організації профспілки працівників освіти і науки України

Марія Яцейко

Про добровільне об'єднання
територіальних громад
N 157-VIII, 05.02.2015,
Закон, Верховна Рада України

ЗАКОН УКРАЇНИ
Про добровільне об'єднання територіальних громад

(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 13, ст.91)

(Із змінами, внесеними згідно із Законами
№ 676-VIII від 04.09.2015 , ВВР, 2015, № 37-38, ст.371
№ 835-VIII від 26.11.2015
№ 925-VIII від 25.12.2015)

Розділ I
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Відносини, що регулюються цим Законом

1. Цей Закон регулює відносини, що виникають у процесі добровільного об'єднання територіальних громад сіл, селищ, міст.

Стаття 2. Принципи добровільного об'єднання територіальних громад

1. Добровільне об'єднання територіальних громад сіл, селищ, міст здійснюється з дотриманням таких принципів:

- 1) конституційності та законності;
- 2) добровільності;
- 3) економічної ефективності;
- 4) державної підтримки;
- 5) повсюдності місцевого самоврядування;
- 6) прозорості та відкритості;
- 7) відповідальності.

Стаття 3. Суб'єкти добровільного об'єднання територіальних громад

1. Суб'єктами добровільного об'єднання територіальних

громад є суміжні територіальні громади сіл, селищ, міст.

2. Об'єднана територіальна громада, адміністративним центром якої визначено місто, є міською територіальною громадою, центром якої визначено селище, - селищною, центром якої визначено село, - сільською.

Стаття 4. Основні умови добровільного об'єднання територіальних громад

1. Добровільне об'єднання територіальних громад сіл, селищ, міст здійснюється з дотриманням таких умов:

1) у складі об'єднаної територіальної громади не може існувати іншої територіальної громади, яка має свій представницький орган місцевого самоврядування;

2) територія об'єднаної територіальної громади має бути нерозривною, межі об'єднаної територіальної громади визначаються по зовнішніх межах юрисдикції рад територіальних громад, що об'єдналися;

3) об'єднана територіальна громада має бути розташована в межах території Автономної Республіки Крим, однієї області;

4) при прийнятті рішень щодо добровільного об'єднання територіальних громад беруться до уваги історичні, природні, етнічні, культурні та інші чинники, що впливають на соціально-економічний розвиток об'єднаної територіальної громади;

5) якість та доступність публічних послуг, що надаються в об'єднаній територіальній громаді, не можуть бути нижчими, ніж до об'єднання.

2. Адміністративним центром об'єднаної територіальної громади визначається населений пункт (село, селище, місто), який має розвинуту інфраструктуру і, як правило, розташований найближче до географічного центру території об'єднаної територіальної громади.

3. Добровільне об'єднання територіальних громад не призводить до зміни статусу населених пунктів як сільської чи міської місцевості.

4. Найменування об'єднаної територіальної громади, як правило, є похідним від найменування населеного пункту (села, селища, міста), визначеного її адміністративним центром.

Розділ II
ПОРЯДОК ДОБРОВІЛЬНОГО ОБ'ЄДНАННЯ
ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Стаття 5. Ініціювання добровільного об'єднання територіальних громад

1. Ініціаторами добровільного об'єднання територіальних громад сіл, селищ, міст можуть бути:

- 1) сільський, селищний, міський голова;
- 2) не менш як третина депутатів від загального складу сільської, селищної, міської ради;
- 3) члени територіальної громади в порядку місцевої ініціативи;
- 4) органи самоорганізації населення відповідної території (за умови представлення ними інтересів не менш як третини членів відповідної територіальної громади).

2. Пропозиція щодо ініціювання добровільного об'єднання територіальних громад повинна, зокрема, містити:

- 1) перелік територіальних громад, що об'єднуються, із зазначенням відповідних населених пунктів;
- 2) визначення адміністративного центру об'єднаної територіальної громади та її найменування.

3. Сільський, селищний, міський голова забезпечує вивчення пропозиції щодо ініціювання добровільного об'єднання територіальних громад та її громадське обговорення, яке проводиться протягом 30 днів з дня надходження такої пропозиції. Після завершення громадського обговорення пропозиція подається до відповідної ради на наступну сесію для прийняття рішення про надання згоди на добровільне об'єднання територіальних громад та делегування представника (представників) до спільної робочої групи.

4. Порядок проведення громадського обговорення з

питань, передбачених цим Законом, визначається сільською, селищною, міською радою.

Стаття 6. Порядок підготовки проектів рішень щодо добровільного об'єднання територіальних громад

1. Сільський, селищний, міський голова після прийняття відповідної радою рішення про надання згоди на добровільне об'єднання територіальних громад надсилає пропозицію про таке об'єднання сільському, селищному, міському голові суміжної територіальної громади.

2. Сільський, селищний, міський голова суміжної територіальної громади забезпечує вивчення пропозиції щодо добровільного об'єднання територіальних громад та її громадське обговорення, яке проводиться протягом 30 днів з дня надходження такої пропозиції. Після завершення громадського обговорення пропозиція подається до відповідної ради на наступну сесію для прийняття рішення про надання згоди на добровільне об'єднання територіальних громад та делегування представника (представників) до спільної робочої групи або про відмову в наданні згоди.

3. У разі прийняття рішення про надання згоди на добровільне об'єднання територіальних громад сільський, селищний, міський голова, який ініціював об'єднання, приймає рішення про утворення спільної робочої групи з підготовки проектів рішень щодо добровільного об'єднання територіальних громад та інформує про це Верховну Раду Автономної Республіки Крим, Раду міністрів Автономної Республіки Крим, відповідні обласні ради, обласну державну адміністрацію.

Спільна робоча група формується з однакової кількості представників відожної територіальної громади, що об'єднується.

Утворення спільної робочої групи є початком процедури добровільного об'єднання територіальних громад.

4. Спільна робоча група готує проекти відповідних рішень щодо добровільного об'єднання територіальних громад.

Стаття 7. Підготовка рішень щодо добровільного об'єднання територіальних громад

*(Назва статті 7 із змінами,
внесеними згідно із Законом
№ 676-VIII від 04.09.2015)*

1. Проекти рішень щодо добровільного об'єднання територіальних громад повинні, зокрема, містити:

1) перелік територіальних громад, що об'єднуються, із зазначенням відповідних населених пунктів;

2) визначення адміністративного центру об'єднаної територіальної громади та її найменування;

3) план організаційних заходів щодо добровільного об'єднання територіальних громад.

2. Сільські, селищні, міські голови забезпечують протягом 60 днів проведення обов'язкового громадського обговорення (громадські слухання, збори громадян, інші форми консультацій з громадськістю) підготовлених спільною робочою групою проектів рішень щодо добровільного об'єднання територіальних громад, за результатами якого сільські, селищні, міські голови вносять питання про його схвалення на розгляд сільських, селищних, міських рад.

Питання про схвалення проекту рішення щодо добровільного об'єднання територіальних громад розглядається сільськими, селищними, міськими радами протягом 30 днів з дня його внесення на їх розгляд та з врахуванням результатів громадського обговорення.

3. Схвалені сільськими, селищними, міськими радами проекти рішень щодо добровільного об'єднання територіальних громад у п'ятиденний строк подаються Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласній державній адміністрації для надання висновку щодо відповідності цього проекту Конституції та законам України.

4. Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласна державна адміністрація протягом 10 робочих днів з дня

отримання проекту рішення щодо добровільного об'єднання територіальних громад готує відповідний висновок, що затверджується постановою Ради міністрів Автономної Республіки Крим, розпорядженням голови обласної державної адміністрації.

5. У разі відповідності проекту рішення щодо добровільного об'єднання територіальних громад Конституції та законам України сільські, селищні, міські ради приймають рішення про добровільне об'єднання територіальних громад або про проведення місцевого референдуму щодо підтримки об'єднання територіальних громад.

6. У разі встановлення невідповідності проекту рішення щодо добровільного об'єднання територіальних громад Конституції та законам України Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласна державна адміністрація повертає його на доопрацювання у порядку, встановленому цим Законом.

7. У разі прийняття сільськими, селищними, міськими радами рішень про добровільне об'єднання територіальних громад, а також у разі підтримки добровільного об'єднання територіальних громад на місцевому референдумі сільський, селищний, міський голова територіальної громади, в якій ініційовано питання про добровільне об'єднання територіальних громад, звертається до Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласної державної адміністрації з пропозицією звернутися до Центральної виборчої комісії для прийняття нею рішення про призначення перших виборів депутатів сільської, селищної, міської ради та відповідного сільського, селищного, міського голови в установленому законом порядку.

(Частина сьома статті 7
в редакції Закону № 676-VIII від 04.09.2015)

8. Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласна державна адміністрація протягом 10 робочих днів з дня отримання рішень про добровільне об'єднання

територіальних громад у разі їх відповідності висновку, передбаченому частиною четвертою цієї статті, звертається до Центральної виборчої комісії для прийняття нею рішення про призначення перших виборів депутатів сільської, селищної, міської ради та відповідного сільського, селищного, міського голови в установленому законом порядку.

Про таке звернення Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласна державна адміністрація одночасно інформує Верховну Раду Автономної Республіки Крим, відповідні обласні ради, відповідні ради, що прийняли рішення про добровільне об'єднання територіальних громад.

*(Частина восьма статті 7
в редакції Закону № 676-VIII від 04.09.2015)*

*(Частину дев'яту статті 7
виключено на підставі Закону
№ 835-VIII від 26.11.2015)*

Стаття 8. Утворення об'єднаної територіальної громади та реорганізація органів місцевого самоврядування

1. Об'єднана територіальна громада вважається утвореною за цим Законом з дня набрання чинності рішеннями всіх рад, що прийняли рішення про добровільне об'єднання територіальних громад, або з моменту набрання чинності рішенням про підтримку добровільного об'єднання територіальних громад на місцевому референдумі та за умови відповідності таких рішень висновку, передбаченому частиною четвертою статті 7 цього Закону.

2. Повноваження сільських, селищних, міських рад, сільських, селищних, міських голів, обраних територіальними громадами, що об'єдналися, завершуються в день набуття повноважень сільською, селищною, міською радою, обраною об'єднаною територіальною громадою.

Після завершення повноважень сільських, селищних, міських рад, обраних територіальними громадами, що об'єдналися, їхні виконавчі комітети продовжують

здійснювати свої повноваження до затвердження сільською, селищною, міською радою, обраною об'єднаною територіальною громадою, персонального складу її виконавчого комітету. Протягом зазначеного строку сільський, селищний, міський голова, обраний об'єднаною територіальною громадою, очолює такі виконавчі комітети та входить до їх персонального складу.

Після завершення повноважень сільського голови, який одноособово виконував функції виконавчого органу сільської ради у територіальній громаді, що увійшла до об'єднаної територіальної громади, відповідні функції одноособово виконує сільський, селищний, міський голова, обраний об'єднаною територіальною громадою, з дня набуття ним повноважень до затвердження відповідною сільською, селищною, міською радою персонального складу її виконавчого комітету.

*(Частина друга статті 8
в редакції Закону № 925-VIII від 25.12.2015)*

3. Об'єднана територіальна громада є правонаступником всього майна, прав та обов'язків територіальних громад, що об'єдналися, з дня набуття повноважень сільською, селищною, міською радою, обраною такою об'єднаною територіальною громадою.

У разі об'єднання всіх територіальних громад одного району в одну об'єднану територіальну громаду все майно спільної власності територіальних громад такого району є комунальною власністю об'єднаної територіальної громади, а пов'язані з таким майном права та обов'язки належать об'єднаній територіальній громаді з дня набуття повноважень сільською, селищною, міською радою, обраною такою об'єднаною територіальною громадою.

*(Частина третя статті 8
в редакції Закону № 925-VIII від 25.12.2015)*

4. З дня набуття повноважень сільською, селищною, міською радою, обраною об'єднаною територіальною

громадою, у порядку, визначеному цим Законом, здійснюється реорганізація відповідних юридичних осіб - сільських, селищних, міських рад, обраних територіальними громадами, що об'єдналися, та розміщених поза адміністративним центром об'єднаної територіальної громади, шляхом їх приєднання до юридичної особи - сільської, селищної, міської ради, розміщеної в адміністративному центрі об'єднаної територіальної громади. Після завершення реорганізації відповідні юридичні особи – сільські, селищні, міські ради припиняються у порядку, визначеному цим Законом.

Юридична особа – сільська, селищна, міська рада, розміщена в адміністративному центрі об'єднаної територіальної громади, є правонаступником прав та обов'язків всіх юридичних осіб – сільських, селищних, міських рад, обраних територіальними громадами, що об'єдналися, з дня набуття повноважень сільською, селищною, міською радою, обраною об'єднаною територіальною громадою.

Найменування представницького органу місцевого самоврядування об'єднаної територіальної громади як юридичної особи складається з частини, яка є похідною від власного найменування населеного пункту, визначеного її адміністративним центром, у формі прикметника та відповідного загального найменування представницького органу місцевого самоврядування (сільська, селищна, міська рада).

*(Частина четверта статті 8
в редакції Закону № 925-VIII від 25.12.2015)*

5. З дня затвердження сільською, селищною, міською радою, обраною об'єднаною територіальною громадою, персонального складу її виконавчого комітету у порядку, визначеному цим Законом, здійснюється реорганізація відповідних юридичних осіб – виконавчих комітетів відповідних сільських, селищних, міських рад, розміщених поза адміністративним центром об'єднаної територіальної громади, шляхом їх приєднання до юридичної особи –

виконавчого комітету сільської, селищної, міської ради, розміщеної в адміністративному центрі об'єднаної територіальної громади. Після завершення реорганізації відповідні юридичні особи – виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад припиняються у порядку, визначеному цим Законом.

Юридична особа – виконавчий комітет сільської, селищної, міської ради, розміщеної в адміністративному центрі об'єднаної територіальної громади, є правонаступником прав та обов'язків всіх юридичних осіб - виконавчих комітетів відповідних сільських, селищних, міських рад територіальних громад, що об'єдналися, з дня затвердження сільською, селищною, міською радою, обраною об'єднаною територіальною громадою, персонального складу її виконавчого комітету.

Найменування виконавчого органу місцевого самоврядування об'єднаної територіальної громади як юридичної особи складається з відповідного загального найменування виконавчого органу місцевого самоврядування (виконавчий комітет, управління, відділ тощо) та повного найменування відповідного представницького органу місцевого самоврядування у родовому відмінку.

*(Частина п'ята статті 8
в редакції Закону № 925-VIII від 25.12.2015)*

6. Реорганізація юридичних осіб – сільських, селищних, міських рад та їхніх виконавчих комітетів у випадках, передбачених цим Законом, здійснюється без повідомлення про неї органу, що здійснює державну реєстрацію, а також без збирання вимог кредиторів, отримання їхньої згоди.

*(Частина шоста статті 8
в редакції Закону № 925-VIII від 25.12.2015)*

7. Під час проведення реорганізації юридичних осіб – сільських, селищних, міських рад та їхніх виконавчих комітетів повноваження з управління справами таких

юридичних осіб здійснює сільський, селищний, міський голова, обраний об'єднаною територіальною громадою.

За поданням сільського, селищного, міського голови, обраного об'єднаною територіальною громадою, відповідна сільська, селищна, міська рада може утворити комісії для забезпечення виконання таким головою повноважень з управління справами юридичних осіб, що реорганізуються.

*(Частина сьома статті 8
в редакції Закону № 925-VIII від 25.12.2015)*

8. Після припинення повноважень сільських, селищних, міських рад, обраних територіальними громадами, що об'єдналися, їхніх виконавчих комітетів, сільського голови, який одноособово виконував функції виконавчого органу сільської ради територіальної громади, що увійшла до об'єднаної територіальної громади, видані ними нормативно-правові акти, невиконані акти індивідуальної дії зберігають чинність на відповідних територіях та для відповідних осіб.

Сільська, селищна, міська рада, обрана об'єднаною територіальною громадою, її виконавчий комітет можуть вносити зміни, визнавати такими, що втратили чинність, або скасовувати акти відповідних органів місцевого самоврядування та посадових осіб, визначені в абзаці першому цієї частини.

*(Частина восьма статті 8
в редакції Закону № 925-VIII від 25.12.2015)*

9. Бюджети територіальних громад, що об'єдналися, виконуються окремо до закінчення бюджетного періоду з урахуванням особливостей, встановлених цією частиною.

Сільська, селищна, міська рада, обрана об'єднаною територіальною громадою, може вносити зміни до рішень про місцеві бюджети, прийняті сільськими, селищними, міськими радами, обраними територіальними громадами, що об'єдналися.

До завершення періоду окремого виконання бюджетів територіальних громад, що об'єдналися, функції головних розпорядників, розпорядників бюджетних коштів

територіальних громад, що об'єдналися, продовжують здійснювати відповідні бюджетні установи в особі сільського, селищного, міського голови, обраного об'єднаною територіальною громадою, інших керівників бюджетних установ.

До завершення періоду окремого виконання бюджетів територіальних громад, що об'єдналися, функції місцевих фінансових органів територіальних громад, що об'єдналися, здійснюють:

1) відповідні місцеві фінансові органи, створені до об'єднання територіальних громад;

2) сільський, селищний, міський голова, обраний об'єднаною територіальною громадою, якщо у відповідних територіальних громадах місцеві фінансові органи не були створені згідно із законом.

Залишки коштів на кінець бюджетного періоду бюджетів територіальних громад, що об'єдналися, перераховуються до бюджету об'єднаної територіальної громади на підставі платіжних доручень за підписом сільського, селищного, міського голови, обраного об'єднаною територіальною громадою.

(Частина дев'ята статті 8
в редакції Закону № 925-VIII від 25.12.2015)

10. Бюджет об'єднаної територіальної громади розробляється з урахуванням особливостей підготовки місцевих бюджетів, визначених бюджетним законодавством.

11. Державна реєстрація припинення юридичних осіб - сільських, селищних, міських рад, їхніх виконавчих комітетів шляхом приєднання здійснюється на підставі заяви, поданої сільським, селищним, міським головою, обраним об'єднаною територіальною громадою, або уповноваженою ним особою суб'єкту державної реєстрації.

Державна реєстрація припинення шляхом приєднання юридичних осіб – виконавчих комітетів сільських, селищних, міських рад, які забезпечують окрім виконання бюджетів територіальних громад, що об'єдналися, здійснюється не раніше

затвердження бюджету об'єднаної територіальної громади.

Юридична особа – сільська, селищна, міська рада, її виконавчий комітет є такою, що припинилася, з дня внесення запису про її припинення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

*(Частина одинадцята статті 8
в редакції Закону № 925-VIII від 25.12.2015)*

12. Державна реєстрація змін до відомостей про юридичну особу – сільську, селищну, міську раду, обрану об'єднаною територіальною громадою, її виконавчий комітет, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, здійснюється на підставі заяви, поданої сільським, селищним, міським головою, обраним об'єднаною територіальною громадою, або уповноваженою ним особою.

*(Частина дванадцята статті 8
в редакції Закону № 925-VIII від 25.12.2015)*

*(Частину тринадцяту статті 8
виключено на підставі Закону*

№ 925-VIII від 25.12.2015)

*(Стаття 8 із змінами,
внесеними згідно із Законом
№ 676-VIII від 04.09.2015;*

в редакції Закону № 835-VIII від 26.11.2015)

Розділ III

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ДОБРОВІЛЬНОГО ОБ'ЄДНАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Стаття 9. Форми державної підтримки добровільного об'єднання територіальних громад

1. Держава здійснює інформаційно-просвітницьку, організаційну, методичну та фінансову підтримку добровільного об'єднання територіальних громад.

2. Організаційну підтримку та інформаційно-просвітницьке сприяння добровільному об'єднанню територіальних громад забезпечують Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації.

3. Методичне забезпечення добровільного об'єднання територіальних громад, визначення обсягів та форми підтримки здійснює центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері територіальної організації влади, адміністративно-територіального устрою, розвитку місцевого самоврядування.

Стаття 10. Фінансова підтримка державою добровільного об'єднання територіальних громад сіл, селищ, міст

1. Держава здійснює фінансову підтримку добровільного об'єднання територіальних громад сіл, селищ, міст шляхом надання об'єднаній територіальній громаді коштів у вигляді субвенцій на формування відповідної інфраструктури згідно з планом соціально-економічного розвитку такої територіальної громади у разі, якщо її межі повністю відповідають межам, визначенним перспективним планом формування територій громад Автономної Республіки Крим, області.

*(Частина перша статті 10
із змінами, внесеними згідно із Законом
№ 835-VIII від 26.11.2015)*

2. Пропозиції щодо надання фінансової підтримки об'єднаній територіальній громаді вносяться Радою міністрів Автономної Республіки Крим, відповідною обласною державною адміністрацією за поданням місцевої ради об'єднаної територіальної громади Кабінету Міністрів України не пізніше 15 серпня року, що передує бюджетному періоду, в якому передбачається надання такої фінансової підтримки.

*(Частина друга статті 10
із змінами, внесеними згідно із Законом
№ 835-VIII від 26.11.2015)*

3. Загальний обсяг фінансової підтримки розподіляється між бюджетами об'єднаних територіальних громад, утворених відповідно до перспективного плану формування територій громад Автономної Республіки Крим, області, пропорційно до площини об'єднаної територіальної громади та кількості сільського населення у такій територіальній громаді з рівною вагою обох цих факторів.

*(Частина третя статті 10
із змінами, внесеними згідно із Законом
№ 835-VIII від 26.11.2015)*

4. Загальний обсяг субвенцій на формування відповідної інфраструктури об'єднаних територіальних громад визначається законом про Державний бюджет України.

5. Порядок надання субвенцій з державного бюджету об'єднаним територіальним громадам встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 11. Перспективний план формування територій громад Автономної Республіки Крим, області

1. Перспективний план формування територій громад Автономної Республіки Крим, області розробляється Радою міністрів Автономної Республіки Крим, відповідною обласною державною адміністрацією згідно з методикою формування спроможних територіальних громад і охоплює всю територію Автономної Республіки Крим, області.

2. Методика формування спроможних територіальних громад розробляється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері територіальної організації влади, адміністративно-територіального устрою, розвитку місцевого самоврядування, та затверджується Кабінетом Міністрів України.

3. Перспективний план формування територій громад Автономної Республіки Крим, області схвалюється відповідно Верховною Радою Автономної Республіки Крим, обласною радою за поданням Ради міністрів Автономної Республіки

Крим, відповідної обласної державної адміністрації та затверджується Кабінетом Міністрів України.

(Перспективні плани: Розпорядження КМ № 832-р , № 833-р , № 846-р , № 899-р , № 901-р , № 923-р , № 924-р , № 938-р , № 991-р , № 993-р , № 994-р , № 999-р , № 1001-р , № 1002-р , № 1029-р , № 1073-р , № 1076-р , № 1077-р , № 1158-2015-р , № 1159-р , № 1206-р , № 1391-р)

Розділ IV ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Внести до Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170 із наступними змінами) такі зміни:

1) частину першу статті 5 після абзацу п'ятого доповнити новим абзацом такого змісту:

"старосту".

У зв'язку з цим абзаци шостий та сьомий вважати відповідно абзацами сьомим та восьмим;

2) статтю 6 викласти в такій редакції:

"Стаття 6. Територіальні громади

1. Первінним суб'єктом місцевого самоврядування, основним носієм його функцій і повноважень є територіальна громада села, селища, міста.

2. Територіальні громади в порядку, встановленому законом, можуть об'єднуватися в одну сільську, селищну, міську територіальну громаду, утворювати єдині органи місцевого самоврядування та обирати відповідно сільського, селищного, міського голову.

3. Територіальні громади села, селища, міста, що добровільно об'єдналися в одну територіальну громаду, можуть вийти із складу об'єднаної територіальної громади в порядку, визначеному законом";

3) доповнити статтею 14-1 такого змісту:

“Стаття 14-1. Староста

1. У селах, селищах, визначених за рішенням місцевої ради об'єднаної територіальної громади, утвореної відповідно до Закону України “Про добровільне об'єднання територіальних громад”, за винятком її адміністративного центру, обирається староста на строк повноважень місцевої ради.

2. Староста є посадовою особою місцевого самоврядування.

3. Староста:

1) представляє інтереси жителів села, селища у виконавчих органах сільської, селищної, міської ради;

2) сприяє жителям села, селища у підготовці документів, що подаються до органів місцевого самоврядування;

3) бере участь у підготовці проекту бюджету територіальної громади в частині фінансування програм, що реалізуються на території відповідного села, селища;

4) вносить пропозиції до виконавчого комітету сільської, селищної, міської ради з питань діяльності на території відповідного села, селища виконавчих органів сільської, селищної, міської ради, підприємств, установ, організацій комунальної форми власності та їх посадових осіб;

5) здійснює інші обов'язки, визначені Положенням про старосту.

4. Положення про старосту затверджується сільською, селищною, міською радою відповідної об'єднаної територіальної громади.

У Положенні визначаються права і обов'язки старости, порядок його звітності, інші питання, пов'язані з діяльністю старости.

5. Староста обирається в порядку, визначеному законом.

6. Староста є членом виконавчого комітету ради об'єднаної територіальної громади за посадою”;

4) частину четвертю статті 51 викласти в такій редакції:

"4. До складу виконавчого комітету сільської, селищної, міської ради входять також за посадою секретар відповідної ради, староста (старости)".

3. У селах, селищах, в яких знаходилися органи місцевого самоврядування територіальних громад, що об'єдналися, обов'язки старости до обрання на перших виборах старости виконує особа, яка здійснювала повноваження сільського, селищного голови відповідної територіальної громади до об'єднання.

4. Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом:

1) забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

2) привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

3) забезпечити приведення нормативно-правових актів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади у відповідність із цим Законом.

Президент України

м. Київ

5 лютого 2015 року

№ 157-VIII

П. ПОРОШЕНКО

“ЗАТВЕРДЖЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів України
від 11 листопада 2015 р. № 1158
(в редакції розпорядження Кабінету Міністрів України
від 4 грудня 2015 р. № 1281-р)

**ПЕРСПЕКТИВНИЙ ПЛАН
формування територій громад Львівської області**

Назва територіальної громади	Код населеного пункту - адміністративного центру територіальної громади згідно з КОАТУУ	Назва населеного пункту - адміністративного центру територіальної громади	Назва району чи міста обласного значення, до якого входить адміністративний центр територіальної громади
Бродівська	4620310100	м. Броди	Бродівський район
Заболотівська	4620382001	с. Заболотці	-“-
Підкамінська	4620355400	смт Підкамінь	-“-
Буська	4620610100	м. Буськ	Буський район
Красненська	4620655300	смт Красне	-“-
Олеська	4620655600	смт Олесько	-“-
Городоцька	4620910100	м. Городок	Городоцький район
Великолюбінська	4620955300	смт Великий Любінь	-“-
Комарнівська	4620910400	м. Комарно	-“-
Меденицька	4621255400	смт Меденичі	Дрогобицький район
Пілбузька	4621255700	смт Пілбуж	-“-
Жидачівська	4621510100	м. Жидачів	Жидачівський район
Гніздичівська	4621555300	смт Гніздичів	-“-
Журавненська	4621555600	смт Журавно	-“-
Новострілицька	4621555900	смт Нові Стрілиця	-“-
Ходорівська	4621510500	м. Ходорів	-“-
Жовківська	4622710100	м. Жовква	Жовківський район
Дублянська	4622710200	м. Дубляни	-“-
Куликівська	4622755600	смт Куликів	-“-
Рава-Руська	4622710400	м. Рава-Руська	-“-
Золочівська	4621810100	м. Золочів	Золочівський район
Червоненська	4621888001	с. Червоне	-“-
Поморянська	4621855600	смт Поморяни	-“-

ПРОФСПЛКОВИЙ ВІСНИК. Нормативно-правова база

Глинянська	4621810200	м. Глинняни	-“-
Кам'янка-Бузька	4622110100	м. Кам'янка-Бузька	Кам'янка-Бузький район
Добротвірська	4622155300	смт Добротвір	-“-
Новояричівська	4622155600	смт Новий Яричів	-“-
Миколаївська	4623010100	м. Миколаїв	Миколаївський район
Тростянецька	4623081205	с. Тростянець	-“-
Мостиська	4622410100	м. Мостиська	Мостиський район
Судововишнянська	4622410500	м. Судова Вишня	-“-
Перемишлянська	4623310100	м. Перемишляни	Перемишлянський район
Бібрська	4623310300	м. Бібрка	-“-
Пустомитівська	4623610100	м. Пустомити	Пустомитівський район
Щирецька	4623655500	смт Щирець	-“-
Радехівська	4623910100	м. Радехів	Радехівський район
Вузлівська	4623987201	с. Вузлове	-“-
Лопатинська	4623955400	смт Лопатин	-“-
Павлівська	4623984201	с. Павлів	-“-
Бабинська	4624280301	с. Бабина	Самбірський район
Бісковицька	4624280601	с. Бісковичі	-“-
Воле-Баранецька	4624281601	с. Воля-Баранецька	-“-
Вільшаницька	4624286301	с. Вільшаник	-“-
Воютицька	4624282201	с. Воютичі	-“-
Дублянська	4624255300	смт Дубляни	-“-
Луківська	4624284301	с. Луки	-“-
Новокалинівська	4624210300	м. Новий Калинів	-“-
Рудківська	4624210400	м. Рудки	-“-
Стрілковицька	4624287901	с. Стрілковичі	-“-
Чуквянська	4624289201	с. Чуква	-“-
Сколівська	4624510100	м. Сколе	Сколівський район
Славська	4624555700	смт Славське	-“-
Верхньо-Синьовидненська	4624555300	смт Верхнє Синьовидне	-“-
Тухольківська	4624588301	с. Тухолька	-“-
Сокальська	4624810100	м. Сокаль	Сокальський район
Белзька	4624810300	м. Белз	-“-
Великомостівська	4624810600	м. Великі Мости	-“-
Сілецька	4624886601	с. Сілець	-“-
Старосамбірська	4625110100	м. Старий Самбір	Старосамбірський район
Добромильська	4625110300	м. Добромиль	-“-
Міженецька	4625183301	с. Міженець	-“-
Новоміська	4625183901	с. Нове Місто	-“-

Методичні рекомендації функціонування закладів освіти в ОТГ

Хирівська	4625110700	м. Хирів	-“-
Грабовецька	4625380601	с. Грабовець	Стрийський район
Дашавська	4625355300	смт Дашава	-“-
Миртюківська	4625384601	с. Миртюки	-“-
Нежухівська	4625384801	с. Нежухів	-“-
Стрілківська	4625386801	с. Стрілків	-“-
Угерська	4625388401	с. Угерсько	-“-
Турківська	4625510100	м. Турка	Турківський район
Боринська	4625555300	смт Бориня	-“-
Яворівська	4625810100	м. Яворів	Яворівський район
Домажирська	4625883601	с. Домажир	-“-
Івано-Франківська	4625855300	смт Івано-Франкове	-“-
Краковецька	4625855600	смт Krakovets'	-“-
Немирівська	4625855900	смт Немирів	-“-
Новояворівська	4625810500	м. Новояворівськ	-“-
Львівська	4610100000	м. Львів	м. Львів
Дрогобицька	4610600000	м. Дрогобич	м. Дрогобич
Стебницька	4610670500	м. Стебник	-“-
Бориславська	4610300000	м. Борислав	м. Борислав
Східницька	4610345400	смт Східниця	-“-
Трускавецька	4611500000	м. Трускавець	м. Трускавець
Новороздільська	4610800000	м. Новий Розділ	м. Новий Розділ
Самбірська	4624200000	м. Самбір	м. Самбір
Червоноградська	4611800000	м. Червоноград	м. Червоноград
Стрийська	4611200000	м. Стрий	м. Стрий
Моршинська	4610700000	м. Моршин	м. Моршин”.

*Про затвердження Методики формування
спроможних територіальних громад
N 214, 08.04.2015,
Постанова, Кабінет Міністрів України*

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 8 квітня 2015 р. № 214
Київ

**Про затвердження Методики формування спроможних
територіальних громад**

*(Із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ
№ 695 від 02.09.2015)*

Відповідно до статті 11 Закону України "Про добровільне об'єднання територіальних громад" Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Затвердити Методику формування спроможних територіальних громад, що додається.
2. Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним державним адміністраціям у місячний строк розробити проекти перспективних планів формування територій громад згідно з Методикою, затвердженою цією постановою, та подати їх на розгляд Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних рад.
3. Міністерству регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства надавати роз'яснення щодо застосування Методики, затвердженої цією постановою.

Прем'єр-міністр України

А. ЯЦЕНЮК
Інд. 39

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 8 квітня 2015 р. № 214

МЕТОДИКА

формування спроможних територіальних громад

1. Ця Методика визначає механізм та умови формування спроможних територіальних громад, а також порядок розроблення і схвалення перспективного плану формування територій громад Автономної Республіки Крим, області (далі – перспективний план).

2. У цій Методиці терміни вживаються у такому значенні:
спроможна територіальна громада – територіальні громади сіл (селищ, міст), які в результаті добровільного об'єднання здатні самостійно або через відповідні органи місцевого самоврядування забезпечити належний рівень надання послуг, зокрема у сфері освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, житлово-комунального господарства, з урахуванням кадрових ресурсів, фінансового забезпечення та розвитку інфраструктури відповідної адміністративно-територіальної одиниці;

потенційний адміністративний центр спроможної територіальної громади – населений пункт (село, селище, місто), який, як правило, розташований найближче до географічного центру території спроможної територіальної громади та має найбільш розвинуту інфраструктуру;

зона доступності потенційного адміністративного центру спроможної територіальної громади – територія навколо потенційного адміністративного центру спроможної територіальної громади, що визначається з урахуванням доступності послуг у відповідних сферах на території такої громади.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України "Про місцеве самоврядування в Україні"

та "Про добровільне об'єднання територіальних громад".

3. Формування спроможних територіальних громад здійснюється з урахуванням:

здатності органів місцевого самоврядування вирішувати суспільні питання, які належать до їх компетенції, для задоволення потреб населення відповідних адміністративно-територіальних одиниць;

історичних, географічних, соціально-економічних, культурних особливостей розвитку відповідних адміністративно-територіальних одиниць;

розвитку інфраструктури відповідних адміністративно-територіальних одиниць;

фінансового забезпечення відповідних адміністративно-територіальних одиниць;

трудової міграції населення;

доступності послуг у відповідних сферах.

4. Формування спроможних територіальних громад здійснюється шляхом:

розроблення Радою міністрів Автономної Республіки Крим, облдержадміністрацією проекту перспективного плану;

схвалення проекту перспективного плану Верховною Радою Автономної Республіки Крим, обласною радою;

затвердження Кабінетом Міністрів України перспективних планів;

добровільного об'єднання територіальних громад;

формування органів місцевого самоврядування спроможних територіальних громад.

5. Рада міністрів Автономної Республіки Крим, облдержадміністрація розробляє відповідно до цієї Методики із залученням у разі потреби представників органів місцевого самоврядування, органів самоорганізації населення та громадськості відповідних адміністративно-територіальних одиниць:

проект перспективного плану;

паспорти спроможних територіальних громад за формою згідно з додатком.

(Пункт 5 в редакції

Постанови КМ № 695 від 02.09.2015)

6. Формування спроможних територіальних громад здійснюється у такій послідовності:

1) визначення потенційними адміністративними центрами міст обласного значення та населених пунктів, що мають статус районних центрів, та зон їх доступності.

Зони доступності таких потенційних адміністративних центрів визначаються на відстані не більш як 20 кілометрів дорогами з твердим покриттям. Відстань може бути збільшена до 25 кілометрів у разі, коли чисельність населення спроможної територіальної громади в зоні віддаленості від потенційного адміністративного центру більш як 20 кілометрів становить не більш як 10 відсотків загальної чисельності населення такої громади. Така відстань може бути зменшена у разі відсутності доріг з твердим покриттям чи особливостей рельєфу, що унеможливлює сполучення (ріки без мостів, гори).

Зони доступності потенційних адміністративних центрів спроможних територіальних громад визначаються з урахуванням доступності послуг у відповідних сферах, зокрема часу прибуття для надання швидкої медичної допомоги у невідкладних випадках та пожежної допомоги, що не має перевищувати 30 хвилин;

2) визначення потенційними адміністративними центрами населених пунктів (сіл, селищ, міст), які раніше мали статус районних центрів та розташовані на відстані більш як 20 кілометрів дорогами з твердим покриттям від міст обласного значення та населених пунктів, які мають статус районних центрів, та зон їх доступності.

Зони доступності таких потенційних адміністративних центрів визначаються відповідно до підпункту 1 цього пункту.

У разі розташування в зоні доступності потенційного адміністративного центру спроможної територіальної громади, визначеного відповідно до підпунктів 1 і 2 цього пункту, населеного пункту (села, селища, міста), який має відповідні кадрові ресурси, фінансове забезпечення та розвинуту інфраструктуру (зокрема, на території якого є загальноосвітній навчальний заклад І-ІІІ ступеня, проживає не менш як 250 дітей шкільного і 100 дітей дошкільного віку), такий населений пункт може бути визначений потенційним адміністративним центром спроможної територіальної громади;

3) визначення потенційними адміністративними центрами інших населених пунктів (сіл, селищ, міст), територія яких не охоплюється зонами доступності потенційних адміністративних центрів, визначених відповідно до підпунктів 1 і 2 цього пункту, які розташовані на відстані не менш як 20 кілометрів дорогами з твердим покриттям від таких потенційних адміністративних центрів та частково забезпечені інфраструктурою.

У разі наявності на території, яка не охоплюється зонами доступності потенційних адміністративних центрів, визначених відповідно до підпунктів 1 і 2 цього пункту, більш як одного населеного пункту, який може бути визначений потенційним адміністративним центром, перевага надається тому, що має найбільш розвинуту інфраструктуру.

7. Межі території спроможної територіальної громади визначаються по зовнішніх межах юрисдикції рад територіальних громад, що входять до її складу.

8. Межі території спроможних територіальних громад визначаються з дотриманням таких вимог:

територія спроможної територіальної громади має включати території територіальних громад, що входять до її складу, та бути нерозривною;

спроможні територіальні громади розташовуються у

межах території Автономної Республіки Крим, однієї області та у разі можливості одного району.

9. Територіальна громада, яка розташована на однаковій відстані від потенційних адміністративних центрів спроможних територіальних громад, може бути включена до складу тієї спроможної територіальної громади, потенційний адміністративний центр якої має найбільш розвинуту соціальну і транспортну інфраструктуру та розташований у межах одного району.

10. З метою забезпечення відкритості та прозорості роботи з розроблення проекту перспективного плану може утворюватися робоча група, до складу якої входять представники Ради міністрів Автономної Республіки Крим, облдержадміністрації, відповідних органів місцевого самоврядування, органів самоорганізації населення та громадськості.

11. З метою врахування інтересів територіальних громад під час розроблення проекту перспективного плану уповноважені Радою міністрів Автономної Республіки Крим, облдержадміністрацією посадові особи проводять консультації з уповноваженими представниками органів місцевого самоврядування та їх асоціацій, а також суб'єктами господарювання та їх громадськими об'єднаннями.

За результатами консультацій оформляється протокол.

Консультації проводяться під час:

визначення переліку територіальних громад, що можуть увійти до складу спроможної територіальної громади;

визначення переліку територіальних громад, території яких не охоплюються зонами доступності потенційних адміністративних центрів;

визначення меж територій спроможних територіальних громад.

Консультації проводяться насамперед з представниками територіальних громад, території яких охоплюються зонами

доступності кількох потенційних адміністративних центрів.

12. Якщо в процесі розроблення проекту перспективного плану після проведення консультацій виникла необхідність внесення до нього змін, проводяться додаткові консультації.

13. Проект перспективного плану розробляється в електронному та паперовому вигляді та включає:

графічну частину, яка відображає межі спроможних територіальних громад, їх потенційні адміністративні центри та всі населені пункти, що увійшли до їх складу;

(Абзац другий пункту 13

із змінами, внесеними згідно з

Постановою КМ № 695 від 02.09.2015)

перелік спроможних територіальних громад.

(Абзац третій пункту 13

в редакції Постанови КМ

№ 695 від 02.09.2015)

14. Проект перспективного плану схвалюється Верховною Радою Автономної Республіки Крим, відповідно обласною радою та вноситься в установленому порядку на розгляд Кабінету Міністрів України разом з паспортами спроможних територіальних громад для його затвердження.

(Пункт 14 в редакції

Постанови КМ № 695 від 02.09.2015)

Додаток
до Методики

ПАСПОРТ

(найменування спроможної територіальної громади та її потенційного адміністративного центру)

Найменування показника	Значення показника
------------------------	--------------------

1. Чисельність населення станом на 1 січня 2015 р.
у тому числі дітей:

дошкільного віку
шкільного віку

2. Кількість населених пунктів, що входять до складу спроможної територіальної громади

3. Обсяг доходів (розрахунковий) спроможної територіальної громади, гривень

у тому числі:

сформованих відповідно до статті 64 Бюджетного кодексу України

бюджету розвитку

базової дотації

реверсної дотації

4. Площа території спроможної територіальної громади, кв. кілометрів

5. Кількість закладів, що утримуються за рахунок бюджету органів місцевого самоврядування

у тому числі:

загальноосвітніх навчальних закладів І-ІІІ ступеня

загальноосвітніх навчальних закладів І-ІІ ступеня

загальноосвітніх навчальних закладів І ступеня

дошкільних навчальних закладів

закладів позашкільної освіти

закладів культури

закладів фізичної культури

фельдшерсько-акушерських пунктів

амбулаторій, поліклінік

лікарень

станцій швидкої допомоги

6. Наявність приміщень для розміщення державних органів, установ, що здійснюють повноваження щодо:

правоохоронної діяльності

реєстрації актів цивільного стану та майнових прав

пенсійного забезпечення

соціального захисту

пожежної безпеки
казначейського обслуговування

7. Наявність приміщень для розміщення органів місцевого самоврядування

Відомості про територіальні громади, що увійдуть до складу спроможної територіальної громади

Порядковий номер Найменування територіальних громад та населених пунктів, що входять до їх складу, із зазначенням адміністративного статусу Чисельність населення станом на 1 січня 2015 р. Відстань до потенційного адміністративного центру спроможної територіальної громади, кілометрів

*Деякі питання надання субвенції
з державного бюджету місцевим бюджетам
на формування інфраструктури
об'єднаних територіальних громад
N 200, 16.03.2016, Постанова, Кабінет Міністрів
України*

**КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА**

від 16 березня 2016 р. № 200 Київ

**Деякі питання надання субвенції з державного бюджету
місцевим бюджетам на формування інфраструктури
об'єднаних територіальних громад**

Відповідно до частини другої статті 97 та частини шостої
статті 108 Бюджетного кодексу України Кабінет Міністрів
України **постановляє:**

1. Затвердити такі, що додаються:

Порядок та умови надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад;

розділ у 2016 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад.

2. Міністерству регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства забезпечити погодження розподілу, передбаченого пунктом 1 цієї постанови, з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету.

Прем'єр-міністр України

А. ЯЦЕНЮК

Iнд. 71

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 16 березня 2016 р. № 200

ПОРЯДОК ТА УМОВИ

надання субвенції з державного бюджету місцевим
бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних
територіальних громад

1. Ці Порядок та умови визначають механізм надання
субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на
формування інфраструктури об'єднаних територіальних
громад, передбаченої законом про Державний бюджет
України на відповідний рік (далі – субвенція).

2. У цих Порядку та умовах терміни вживаються у
значенні, наведеному в Бюджетному кодексі України.

3. Головним розпорядником субвенції є Мінрегіон.

Розпорядники субвенції за місцевими бюджетами
визначаються рішенням відповідної місцевої ради про такий
бюджет згідно із законодавством.

Субвенція спрямовується місцевим бюджетам об'єднаних
територіальних громад, які утворилися відповідно до Закону
України "Про добровільне об'єднання територіальних громад".

4. Субвенція надається для створення, модернізації
інфраструктури об'єднаної територіальної громади та може
спрямовуватися на нове будівництво, реконструкцію,
капітальний ремонт об'єктів інфраструктури, що належать
до комунальної форми власності (у тому числі на виготовлення
проектної та містобудівної документації), а саме:

підвищення якості адміністративних послуг: створення
центрів надання адміністративних послуг, сучасних систем
організації управління громадою – комунікаційних мереж,
баз даних, систем оповіщення населення;

реконструкцію, переобладнання, перепрофілювання
будівель бюджетних установ з метою їх використання

відповідно до повноважень та потреб об'єднаних територіальних громад з обов'язковим застосуванням енергозберігаючих технологій;

будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт доріг, мостів, переходів комунальної форми власності, що поліпшують доступність жителів до об'єктів та установ, у яких надаються адміністративні, соціальні та інші послуги;

закупівлю транспортних засобів для підвезення дітей до навчальних закладів, транспортних засобів спеціального призначення для комунальних підприємств, пожежної і спеціальної рятувальної техніки та пожежно-рятувального оснащення;

будівництво водогонів, систем водовідведення, нових полігонів твердих побутових відходів та рекультивацію територій сміттєзвалищ тощо;

будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт інших об'єктів, які є важливими для посилення спроможності та забезпечення територіальної згуртованості громади, належного рівня безпеки та цивільного захисту громади.

5. Умовами надання субвенції є:

1) спрямування субвенції на фінансування проектів згідно з планом соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громади, межі якої повністю відповідають межам, визначеним перспективним планом формування територій громад Автономної Республіки Крим, області, та відповідно до напрямів, визначених у пункті 4 цих Порядку та умов, оформленіх за формулою, встановленою Мінрегіоном, та календарний план реалізації яких становить не більш як три роки;

2) погодження поданих виконавчими комітетами міських, селищних, сільських рад об'єднаних територіальних громад проектних заявок, оформленіх за формулою, встановленою Мінрегіоном, спеціально утвореною для їх розгляду при Мінрегіоні комісією (далі – комісія);

3) наявність рішення відповідної сільської, селищної, міської ради об'єднаної територіальної громади про затвердження проектів та їх оприлюднення в місцевих засобах масової інформації або на офіційних веб- сайтах.

6. Проектні заявки на проекти, які фінансуватимуться за рахунок субвенції, та зміни до них формуються відповідними виконавчими комітетами міських, селищних, сільських рад об'єднаних територіальних громад та подаються Раді міністрів Автономної Республіки Крим, облдержадміністраціям для надання протягом п'яти робочих днів висновку щодо зазначених проектних заявок.

Проектні заявки разом з висновками Ради міністрів Автономної Республіки Крим, облдержадміністрацій подаються виконавчими комітетами міських, селищних, сільських рад на погодження комісії.

Комісія протягом п'яти робочих днів з дня надходження проектних заявок погоджує їх або подає відповідним виконавчим комітетам міських, селищних, сільських рад зауваження для їх усунення та повторного подання на погодження.

Після погодження комісією проектних заявок виконавчими комітетами рад розробляються відповідні проекти, що затверджуються відповідними міськими, селищними, сільськими радами.

7. Перелік проектів, що фінансуються за рахунок субвенції, формується виконавчими комітетами міських, селищних, сільських рад та затверджується відповідними міськими, селищними, сільськими радами.

8. Затвердження проектів будівництва і проведення їх експертизи здійснюються відповідно до вимог Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх експертизи, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 травня 2011 р. № 560 (Офіційний вісник України, 2011 р., № 41, ст. 1674).

9. Видатки, пов'язані з фінансуванням за рахунок субвенції об'єктів капітального будівництва, здійснюються відповідно до Порядку державного фінансування капітального будівництва, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 р. № 1764 (Офіційний вісник України, 2001 р., № 52, ст. 2374), постанови Кабінету Міністрів України від 23 квітня 2014 р. № 117 "Про здійснення попередньої оплати товарів, робіт і послуг, що закуповуються за бюджетні кошти" (Офіційний вісник України, 2014 р., № 34, ст. 916) та Порядку прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 р. № 461 (Офіційний вісник України, 2011 р., № 32, ст. 1359; 2015 р., № 78, ст. 2599).

10. Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві держадміністрації сприяють міським, селищним, сільським радам об'єднаних територіальних громад у реалізації проектів з метою ефективного використання субвенції.

11. Казначейство:

перераховує субвенцію відповідно до Порядку перерахування міжбюджетних трансфертів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15 грудня 2010 р. № 1132 (Офіційний вісник України, 2010 р., № 96, ст. 3399; 2015 р., № 7, ст. 161), і Порядку казначейського обслуговування державного бюджету за витратами, затвердженого Мінфіном;

інформує щомісяця до 15 числа Мінрегіон і Мінфін про обсяги перерахування субвенції та касові видатки в розрізі місцевих бюджетів, а також об'єктів та заходів, що фінансиються за її рахунок.

12. Закупівля товарів, робіт і послуг за рахунок субвенції здійснюється в установленому законом порядку.

13. Відображення у первинному та бухгалтерському обліку інформації про отримані (створені) оборотні і необоротні

активи, а також відкриття рахунків, реєстрація, облік зобов'язань в органах Казначейства та операції, пов'язані з використанням субвенції, здійснюються в установленому законодавством порядку.

14. Розпорядники субвенції подають щомісяця до 5 числа Мінрегіону інформацію про використання субвенції в розрізі проектів, що фінансуються за її рахунок.

15. Мінрегіон подає щомісяця до 10 числа Мінфіну інформацію про використання субвенції у розрізі проектів.

16. Складення і подання фінансової та бюджетної звітності про використання субвенції, а також контроль за її цільовим та ефективним витрачанням здійснюються в установленому законодавством порядку.

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 16 березня 2016 р. № 200
РОЗПОДІЛ

у 2016 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад*

Найменування адміністративно-територіальної одиниці	Назва об'єднаної громади	Код бюджету	Назва бюджету об'єднаної територіальної громади	Площа території громади, кв. кілометрів	Чисельність населення станом на 1 січня 2015 р.	Міське населення, осіб	Сільське населення, осіб	Обсяг субвенції, тис. гривень
Львівська область	Заболотцівська	13508 00000 0	отг с. Заболотці	105,65	2637		2637	2934,5
	Гніздичівська	13505 00000 0	отг смт Гніздичів	57,6	6483	4159	2324	2090,3
	Новострілицька	13513 00000 0	отг смт Нові Стрілиці	71,94	2752	847	1905	2058,7

Методичні рекомендації функціонування закладів освіти в ОТГ

	Тростянецька	13514 00000 0	отг с. Тростянець	190,4	6272		6272	6129,3
	Воля-Баранецька	13504 00000 0	отг с. Воля-Баранецька	69,43	5317		5317	3911,7
	Луківська	13509 00000 0	отг с. Луки	54,68	3668		3668	2793,2
	Вільшаницька	13503 00000 0	отг с. Вільшаник	79,07	2891		2891	2703,9
	Бісковицька	13502 00000 0	отг с. Бісковичі	55,02	5611		5611	3873,2
	Чук'янська	13515 00000 0	отг с. Чуква	76,82	3286		3286	2891
	Новокалинівська	13511 00000 0	отг м. Новий Калинів	109,08	7386	4163	3223	3306,6
	Дублянська	13507 00000 0	отг смт Дубляни	66,35	3039	1798	1241	1613,2
	Бабинська	13501 00000 0	отг с. Бабина	77,93	4168		4168	3394,63 394,633 94,6
	Міженецька	13510 00000 0	отг с. Міженець	8,75	2423		2423	1463
	Новоміська	13512 00000 0	отг с. Нове Місто	18,36	6038		6038	3597,5
	Грабовецька	13506 00000 0	отг с. Грабовець	65,92	4112		4112	3195,9
	Разом							45956,6

*Розподіл субвенції між місцевими бюджетами здійснено згідно з переліком, визначеним у додатку № 10 до Закону України "Про Державний бюджет України на 2016 рік" та відповідно до частини третьої статті 10 Закону України "Про добровільне об'єднання територіальних громад" за такою формулою:

$$Vi = Vo \times (Xi/X + Yi/Y)/2,$$

де Vi – обсяг субвенції об'єднаної територіальної громади;

Vo – загальний обсяг субвенції;

Xi – кількість сільського населення об'єднаної громади;

X – кількість сільського населення всіх об'єднаних територіальних громад;

Yi – площа території об'єднаної територіальної громади;

Y – площа територій усіх об'єднаних територіальних громад.

ЗАКОН УКРАЇНИ
Про співробітництво територіальних громад

(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 34, ст.1167)

Цей Закон визначає організаційно-правові засади співробітництва територіальних громад, принципи, форми, механізми такого співробітництва, його стимулювання, фінансування та контролю.

Розділ I
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні:

1) договір про співробітництво – договір про умови співробітництва територіальних громад, що визначає форму співробітництва, зобов'язання та відповідальність сторін - суб'єктів співробітництва, джерела та обсяги його фінансування;

2) співробітництво територіальних громад (далі - співробітництво) – відносини між двома або більше територіальними громадами, що здійснюються на договірних засадах у визначених цим Законом формах з метою забезпечення соціально-економічного, культурного розвитку територій, підвищення якості надання послуг населенню на основі спільних інтересів та цілей, ефективного виконання органами місцевого самоврядування визначених законом повноважень;

3) спільний проект – комплекс спільних заходів, що здійснюються органами місцевого самоврядування суб'єктів співробітництва за рахунок коштів місцевих бюджетів та інших не заборонених законодавством джерел і спрямовані на соціально-економічний, культурний розвиток територій.

Стаття 2. Принципи співробітництва

1. Співробітництво ґрунтується на принципах:
  - 1) законності;
  - 2) добровільності;
  - 3) взаємної вигоди;
  - 4) прозорості та відкритості;
  - 5) рівноправності учасників;
  - 6) взаємної відповідальності суб'єктів співробітництва за його результати.

Стаття 3. Суб'єкти та сфери співробітництва

1. Суб'єктами співробітництва є територіальні громади сіл, селищ, міст.

Територіальні громади здійснюють співробітництво через сільські, селищні та міські ради.

2. Співробітництво здійснюється у сферах спільних інтересів територіальних громад у межах повноважень відповідних органів місцевого самоврядування, якщо інше не передбачено законом.

Стаття 4. Форми співробітництва

1. Співробітництво здійснюється у формі:

1) делегування одному із суб'єктів співробітництва іншими суб'єктами співробітництва виконання одного чи кількох завдань з передачею йому відповідних ресурсів;

2) реалізації спільних проектів, що передбачає координацію діяльності суб'єктів співробітництва та акумулювання ними на визначений період ресурсів з метою спільног здійснення відповідних заходів;

3) спільного фінансування (утримання) суб'єктами співробітництва підприємств, установ та організацій комунальної форми власності - інфраструктурних об'єктів;

4) утворення суб'єктами співробітництва спільних комунальних підприємств, установ та організацій - спільних інфраструктурних об'єктів;

5) утворення суб'єктами співробітництва спільного органу управління для спільного виконання визначених законом повноважень.

2. Співробітництво припиняється у разі попереднього повідомлення суб'єктом співробітництва інших його суб'єктів з виплатою їм компенсації згідно з умовами укладеного договору з урахуванням статей 18-20 цього Закону.

Розділ II ОРГАНІЗАЦІЯ СПІВРОБІТНИЦТВА

Стаття 5. Ініціювання співробітництва

1. Ініціаторами співробітництва можуть бути сільський, селищний, міський голова, депутати сільської, селищної, міської ради, члени територіальної громади у порядку місцевої ініціативи.

Ініціатор співробітництва забезпечує підготовку пропозиції щодо ініціювання співробітництва, яка подається на розгляд сільської, селищної, міської ради.

2. Пропозиція щодо ініціювання співробітництва повинна містити мету, обґрунтування доцільності співробітництва, інформацію про сферу його здійснення, форму та очікувані фінансові результати, а також інші необхідні для організації співробітництва умови.

3. Рішення про надання згоди на організацію співробітництва приймається сільською, селищною, міською радою на підставі попередніх висновків її виконавчих органів стосовно відповідності інтересам та потребам територіальної громади пропозиції щодо ініціювання співробітництва.

Прийняте в установленому порядку сільською, селищною, міською радою рішення про надання згоди на організацію співробітництва є підставою для сільського, селищного, міського голови для початку переговорів між потенційними суб'єктами співробітництва про його організацію та утворення комісії з підготовки проекту договору про співробітництво (далі – комісія).

Стаття 6. Переговори про організацію співробітництва

1. Сільський, селищний, міський голова, що представляє територіальну громаду, надсилає пропозицію про початок переговорів з питань організації співробітництва сільським, селищним, міським головам, що представляють відповідні територіальні громади – потенційних суб'єктів співробітництва, та забезпечує утворення комісії, до складу якої входять представники відповідних територіальних громад.

2. Сільський, селищний, міський голова за рішенням сільської, селищної, міської ради забезпечує протягом 60 днів з дати надходження пропозиції про початок переговорів з питань організації співробітництва її вивчення, оцінку виконавчими органами сільської, селищної, міської ради щодо відповідності потребам територіальної громади, а також проведення громадського обговорення такої пропозиції, після чого вона подається на розгляд відповідної ради для прийняття рішення про надання згоди на організацію співробітництва чи відмову та делегування представника (представників) до комісії.

Стаття 7. Комісія

1. До складу комісії входять у рівній кількості представники усіх суб'єктів співробітництва.

Склад комісії затверджується спільним розпорядженням сільських, селищних, міських голів, що представляють

територіальні громади – суб'єктів співробітництва.

2. Формою роботи комісії є засідання, що проводяться за рішенням її голови.

Рішення, прийняті комісією на своїх засіданнях, оформляються протоколом, що підписується головуючим на засіданні та секретарем.

3. Головуючими на засіданні комісії є почергово представники суб'єктів співробітництва.

4. Організаційне забезпечення діяльності комісії здійснюється виконавчими органами сільських, селищних, міських рад - суб'єктів співробітництва.

5. Комісія готує протягом 60 днів з дати її утворення проект договору про співробітництво.

6. Комісія припиняє свою діяльність з дати набрання чинності договором про співробітництво або прийняття кожною сільською, селищною, міською радою рішення про припинення організації співробітництва.

Стаття 8. Громадське обговорення та схвалення проекту договору про співробітництво

1. Сільські, селищні, міські голови забезпечують протягом 15 днів проведення громадського обговорення підготовленого комісією проекту договору про співробітництво, за результатами якого сільські, селищні, міські голови вносять питання про схвалення його проекту на розгляд відповідних рад.

Рішення про схвалення проекту договору про співробітництво приймається сільськими, селищними, міськими радами протягом 30 днів з дати проведення громадського обговорення його проекту.

2. Договір про співробітництво укладається у письмовій формі сільськими, селищними, міськими головами після схвалення його проекту відповідними сільськими, селищними, міськими радами.

Стаття 9. Договір про співробітництво

1. Співробітництво здійснюється відповідно до договорів про співробітництво, укладених згідно із цим та іншими законами сільськими, селищними, міськими головами від імені сільської, селищної, міської ради після схвалення їх проектів сільськими, селищними, міськими радами.

У договорі про співробітництво, зокрема, зазначається сільська, селищна, міська рада одного із суб'єктів співробітництва, відповідальна за подання звітів про виконання договору центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері розвитку місцевого самоврядування.

Примірна форма договору про співробітництво визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері розвитку місцевого самоврядування.

2. Предмет договору про співробітництво визначається відповідно до обраної суб'єктами співробітництва форми співробітництва, передбаченої статтею 4 цього Закону.

3. Кількість примірників договору про співробітництво повинна бути на один більше, ніж кількість суб'єктів співробітництва.

Кожен із суб'єктів співробітництва отримує один примірник договору про співробітництво.

Один примірник договору про співробітництво передається для внесення до реєстру про співробітництво територіальних громад центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері розвитку місцевого самоврядування.

Порядок формування та забезпечення функціонування реєстру про співробітництво територіальних громад затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері

розвитку місцевого самоврядування.

4. Договір про співробітництво набирає чинності через 10 днів з дати його укладення з урахуванням вимог бюджетного законодавства, якщо суб'єкти співробітництва не домовились про інші строки, про що зазначається у договорі.

Розділ III ФОРМИ СПІВРОБІТНИЦТВА

Стаття 10. Делегування виконання окремих завдань

1. Для забезпечення виконання повноважень згідно із Законом України "Про місцеве самоврядування в Україні" та підвищення ефективності використання коштів місцевих бюджетів органи місцевого самоврядування суб'єктів співробітництва на підставі договору про співробітництво можуть делегувати одному із суб'єктів співробітництва виконання одного чи кількох завдань з передачею йому відповідних ресурсів.

2. Договір про співробітництво у частині делегування виконання окремих завдань повинен, зокрема, містити:

1) перелік завдань, що делегуються органу місцевого самоврядування суб'єкта співробітництва;

2) найменування органу місцевого самоврядування суб'єкта співробітництва, якому делегуються завдання інших органів місцевого самоврядування суб'єктів співробітництва;

3) найменування органів місцевого самоврядування суб'єктів співробітництва, які делегують завдання відповідному органу місцевого самоврядування одного із суб'єктів співробітництва;

4) вимоги до виконання органом місцевого самоврядування одного із суб'єктів співробітництва делегованих іншими суб'єктами співробітництва завдань;

- 5) обсяг коштів місцевих бюджетів, що передаються місцевому бюджету органу місцевого самоврядування суб'єкта співробітництва на виконання делегованих завдань;
  - 6) строк, на який делегуються завдання;
  - 7) форму і порядок звітування про стан виконання та фінансування делегованих завдань;
  - 8) порядок припинення договору та розв'язання спорів під час його виконання.
3. Фінансування виконання делегованих завдань здійснюється відповідно до вимог Бюджетного кодексу України.

Стаття 11. Реалізація спільних проектів

1. Договір про співробітництво у частині реалізації спільного проекту повинен, зокрема, містити:

- 1) мету спільного проекту;
  - 2) строки та умови його реалізації;
  - 3) перелік заходів органів місцевого самоврядування суб'єктів співробітництва, що передбачається здійснити у рамках реалізації спільного проекту;
  - 4) обсяги фінансування спільного проекту органами місцевого самоврядування суб'єктів співробітництва;
  - 5) форму участі органів місцевого самоврядування суб'єктів співробітництва у рамках реалізації спільного проекту;
  - 6) механізм координації діяльності органів місцевого самоврядування суб'єктів співробітництва;
  - 7) порядок припинення дії договору та розв'язання спорів під час його виконання;
  - 8) відповідальність сторін.
2. Під час підготовки проекту договору про співробітництво у частині реалізації спільного проекту вимоги, передбачені статтями 5-9 цього Закону, можуть не застосовуватися.

Стаття 12. Спільне фінансування (утримання) підприємств, установ та організацій комунальної форми власності

1. З метою забезпечення ефективного використання ресурсів територіальних громад на основі спільного застосування наявних в одного із суб'єктів співробітництва об'єктів комунальної інфраструктури співробітництво може здійснюватися у формі спільного фінансування (утримання) підприємств, установ та організацій комунальної форми власності відповідно до вимог Бюджетного кодексу України.

2. Договір про співробітництво у частині спільного фінансування (утримання) підприємств, установ та організацій комунальної форми власності повинен, зокрема, містити:

1) перелік підприємств, установ та організацій комунальної форми власності, що передбачається спільно (усіма суб'єктами співробітництва) фінансувати (утримувати);

2) обсяг фінансових ресурсів, який органи місцевого самоврядування суб'єктів співробітництва планують виділити для спільного фінансування (утримання) підприємств, установ та організацій комунальної форми власності, а також порядок здійснення видатків з місцевих бюджетів;

3) умови щодо надання (виробництва) підприємствами, установами та організаціями комунальної форми власності, що спільно фінансуються (утримуються) суб'єктами співробітництва, послуг (продукції) для суб'єктів співробітництва;

4) спосіб розподілу між суб'єктами співробітництва отриманих доходів та можливих ризиків, пов'язаних з діяльністю підприємств, установ та організацій комунальної форми власності, що спільно фінансуються (утримуються);

5) форму і порядок подання звітності про результати діяльності підприємств, установ та організацій комунальної форми власності, використання ресурсів, у тому числі фінансових;

6) порядок припинення дії договору та розв'язання спорів під час його виконання.

Стаття 13. Утворення спільних комунальних підприємств, установ та організацій

1. З метою реалізації спільних інфраструктурних проектів і виконання функцій, що становлять спільний інтерес, суб'єкти співробітництва на підставі договору можуть утворювати спільні комунальні підприємства, установи та організації і спільно їх утримувати.

Забороняється утворювати спільні комунальні підприємства, установи та організації на базі майна, яке відповідно до закону (рішення органу місцевого самоврядування) не підлягає приватизації.

2. Договір про співробітництво у частині утворення спільних комунальних підприємств, установ та організацій повинен містити, зокрема:

1) сферу діяльності спільних комунальних підприємств, установ та організацій;

2) найменування та місцезнаходження спільних комунальних підприємств, установ та організацій;

3) організаційно-правову форму спільних комунальних підприємств, установ та організацій;

4) структуру органів і служб управління спільними комунальними підприємствами, установами та організаціями, порядок їх призначення та організації діяльності;

5) обсяг коштів (майна), що інвестуються органами місцевого самоврядування суб'єктів співробітництва для фінансування (утримання) та забезпечення функціонування спільних комунальних підприємств, установ та організацій, а також строки їх внесення;

6) етапи утворення спільних комунальних підприємств, установ та організацій і відповідальність сторін за результати їх діяльності;

7) шляхи покриття органами місцевого самоврядування суб'єктів співробітництва можливих збитків, дефіциту коштів та розподілу отриманих доходів спільних комунальних підприємств, установ та організацій;

8) порядок припинення діяльності спільних комунальних підприємств, установ та організацій, а також розподілу між суб'єктами співробітництва майна таких підприємств, установ та організацій;

9) порядок припинення дії договору та розв'язання спорів під час його виконання;

10) умови виходу одного із суб'єктів із співробітництва.

3. Статут спільногокомунального підприємства, установи та організації повинен відповісти законодавству та вимогам, визначеним у договорі.

4. Утворення та реєстрація спільногокомунального підприємства, установи та організації здійснюються відповідно до вимог законодавства.

Стаття 14. Утворення спільногого органу управління

1. Для спільноговиконання визначених законом повноважень, що належать до компетенції органів місцевого самоврядування суб'єктів співробітництва, та з метою економії коштів, необхідних для їх утримання (оптимізації чи зменшення видатків), співробітництво може здійснюватися шляхом утворення суб'єктами співробітництва спільногого органу управління.

2. Договір про співробітництво у частині утворення спільногого органу управління повинен містити, зокрема:

1) мету утворення спільних органів управління;

2) повноваження, що реалізуються спільним органом управління, та його функції;

3) найменування та місцезнаходження спільногого органу управління;

4) спосіб утворення спільного органу управління та його майна;

5) порядок призначення (обрання) на посаду, а також звільнення з посади керівника спільного органу управління та інших посадових осіб;

6) відповіальність керівника спільного органу управління;

7) порядок та обсяги фінансування суб'єктами співробітництва спільного органу управління;

8) порядок та періодичність звітування спільного органу управління перед суб'єктами співробітництва та відповідними органами місцевого самоврядування;

9) порядок припинення функціонування спільного органу управління та відповідного розподілу майна, наслідки такого припинення;

10) порядок припинення дії договору, можливість припинення одним із суб'єктів співробітництва участі у співробітництві та наслідки такого припинення.

3. Спільний орган управління може утворюватися як окремий виконавчий орган сільської, селищної, міської ради одного із суб'єктів співробітництва або у складі виконавчого органу сільської, селищної, міської ради одного із суб'єктів співробітництва (як структурний підрозділ – департамент, відділ, управління, проектне бюро, агенція тощо).

Розділ IV

ДЕРЖАВНЕ СТИМУЛОВАННЯ, ФІНАНСУВАННЯ ТА МОНІТОРИНГ СПІВРОБІТНИЦТВА

Стаття 15. Державне стимулювання співробітництва

1. Державне стимулювання співробітництва здійснюється шляхом:

1) надання субвенцій місцевим бюджетам суб'єктів співробітництва у пріоритетних сферах державної політики;

2) передачі об'єктів державної власності у комунальну власність суб'єктів співробітництва;

3) методичної, організаційної та іншої підтримки діяльності суб'єктів співробітництва.

2. Держава стимулює співробітництво у разі, якщо:

1) посилюється спроможність суб'єктів співробітництва до забезпечення реалізації визначених законом повноважень;

2) до співробітництва залучені додаткові ресурси, у тому числі фінансові;

3) співробітництво здійснюється більш як трьома суб'єктами співробітництва;

4) забезпечується широка участь громадськості у здійсненні співробітництва.

3. Порядок державного стимулювання співробітництва визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 16. Фінансування співробітництва

1. Фінансування співробітництва здійснюється за рахунок коштів:

1) місцевих бюджетів суб'єктів співробітництва;

2) самооподаткування;

3) інших не заборонених законодавством джерел, зокрема, державного бюджету, міжнародної технічної та фінансової допомоги, кредитних ресурсів.

2. Фінансування заходів співробітництва розпочинається з наступного бюджетного періоду.

3. Суб'єкти співробітництва забезпечують відкритий доступ до звітів про використання коштів через власні Інтернет-ресурси.

Стаття 17. Моніторинг співробітництва

1. Моніторинг співробітництва здійснює центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері розвитку місцевого самоврядування.

2. Суб'єкт співробітництва, що згідно з договором є відповідальним за подання звітів про здійснення співробітництва, подає щороку до кінця I кварталу року, наступного за звітним, такий звіт центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері розвитку місцевого самоврядування.

3. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері розвитку місцевого самоврядування:

1) за результатами аналізу звітів про здійснення співробітництва подає в установленому порядку Кабінету Міністрів України пропозиції щодо його державного стимулювання;

2) оприлюднює кращі практики співробітництва;

3) ініціює зміни до законодавства, що регламентує здійснення співробітництва.

Розділ V

ПРИПИНЕННЯ СПІВРОБІТНИЦТВА

Стаття 18. Підстави для припинення співробітництва

1. Співробітництво припиняється у разі:

1) закінчення строку дії договору про співробітництво;

2) досягнення цілей співробітництва;

3) невиконання суб'єктами співробітництва взятих на себе зобов'язань;

4) відмови від співробітництва відповідно до умов договору про співробітництво одного або кількох його суб'єктів, що

унеможливлює подальше здійснення співробітництва;

5) банкрутства утворених у рамках співробітництва підприємств, установ та організацій комунальної форми власності;

6) прийняття судом рішення про припинення співробітництва;

7) нездійснення співробітництва протягом року з дня набрання чинності договором про співробітництво.

Припинення співробітництва не повинно спричинити зменшення обсягу та погіршення якості надання послуг населенню.

2. Спірні питання, що виникають у зв'язку з припиненням співробітництва, врегульовуються органами місцевого самоврядування суб'єктів співробітництва шляхом переговорів.

3. Припинення співробітництва здійснюється за згодою його суб'єктів у порядку, передбаченому статтями 6-9 цього Закону для організації співробітництва з урахуванням особливостей цього розділу, шляхом укладення відповідного договору сільськими, селищними, міськими головами після схвалення його проекту сільськими, селищними, міськими радами.

Один примірник договору про припинення співробітництва, який набрав чинності в установленому порядку, надсилається центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері розвитку місцевого самоврядування.

Стаття 19. Переговори щодо припинення співробітництва

1. На підставі попереднього висновку виконавчого органу сільської, селищної, міської ради одного із суб'єктів співробітництва стосовно наявності хоча б однієї з підстав, передбачених частиною першою статті 18 цього Закону, сільська, селищна, міська рада приймає рішення про

припинення співробітництва та письмово звертається до інших суб'єктів співробітництва з пропозицією проведення переговорів про припинення співробітництва.

2. Повідомлення про припинення співробітництва доводиться суб'єктами співробітництва до відома населення шляхом оприлюднення у місцевих засобах масової інформації.

3. Проведення переговорів про припинення співробітництва розпочинається протягом 30 днів з дати отримання суб'єктами співробітництва відповідної пропозиції.

4. Відсутність протягом 30 днів з дати надходження пропозиції щодо проведення переговорів про припинення співробітництва відповіді суб'єктів співробітництва вважається їх згодою на його припинення.

Стаття 20. Особливості припинення співробітництва відповідно до форми співробітництва

1. Співробітництво у формі, визначеній пунктами 1 і 3 частини першої статті 4 цього Закону, припиняється не раніше наступного бюджетного періоду, якщо суб'єкти співробітництва не домовилися про інше.

2. Співробітництво у формі, визначеній пунктом 4 частини першої статті 4 цього Закону, припиняється шляхом передачі учасниками співробітництва своєї частки на користь одного із суб'єктів або шляхом припинення діяльності спільногокомунального підприємства згідно із законодавством.

Розділ VI ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Внести зміни до таких законодавчих актів України:
1) частину першу статті 63 Господарського кодексу України

(Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 18-22, ст. 144) після абзацу шостого доповнити новим абзацом такого змісту:

“спільне комунальне підприємство, що діє на договірних засадах спільногоФінансування (утримання) відповідними територіальними громадами - суб'єктами співробітництва”.

У зв'язку з цим абзац сьомий вважати абзацом восьмим;

2) частину другу статті 169 Цивільного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 40-44, ст. 356) після слів “комунальні підприємства” доповнити словами “спільні комунальні підприємства”;

3) частину першу статті 26 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170 із наступними змінами) доповнити пунктами 33-1 і 33-2 такого змісту:

“33-1) прийняття рішень щодо надання згоди на організацію співробітництва територіальних громад, суб'єктом якого є територіальна громада села, селища, міста, у формах, визначених статтею 4 Закону України “Про співробітництво територіальних громад”, щодо схвалення проекту договору про співробітництво та інших рішень, пов’язаних із здійсненням відповідно до зазначеного Закону співробітництва територіальних громад;

33-2) заслуховування звітів, пов’язаних із здійсненням відповідно до Закону України “Про співробітництво територіальних громад” співробітництва територіальних громад, суб'єктом якого є територіальна громада села, селища, міста”.

Президент України

П. ПОРОШЕНКО

м. Київ

17 червня 2014 року

№ 1508-VII

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

№ 1/9-633 від 30 грудня 2015 року

Обласні державні адміністрації
Про формування органів управління освітою

Відповідно до концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні формуються об'єднані територіальні громади (ОТГ), повноваженням яких є забезпечення управління закладами дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти.

Для забезпечення єдиного підходу до формування управлінських процесів та структур надаємо методичні рекомендації з розроблення положення про структурний підрозділ освіти виконавчого органу об'єднаної територіальної громади.

При формуванні структури органів управління освітою необхідно забезпечити діяльність методичної служби, що стане центром реформування освіти.

Вважаємо вкрай важливим збереження вертикалі у виконанні освітніх повноважень та завдань діючих та створюваних органів управління освітою.

Додаток на 5 арк.

Заступник Міністра

П.К.Хобзей

Методичні рекомендації

з розроблення положення про структурний підрозділ освіти виконавчого органу об'єднаної територіальної громади

Ці Методичні рекомендації розроблені з метою забезпечення єдиного підходу до формування структурних підрозділів освіти (далі – структурний підрозділ) місцевих виконавчих органів об'єднаних територіальних громад (ОТГ).

При цьому слід врахувати необхідність збереження вертикалі у виконанні освітніх повноважень та завдань діючих та створюваних органів управління освітою (Міністерство – органи управління освітою обласних державних адміністрацій – органи управління районних, міських (районних у містах), об'єднаних територіальних громад – навчальний заклад).

Одним із значних управлінських повноважень, які отримали органи місцевого самоврядування ОТГ є право на формування власної і ефективної системи забезпечення освітніми послугами населення своєї громади.

З урахуванням соціальної значимості сектора освіти і домінуючого обсягу видаткової частини бюджету ОТГ на її утримання, ця задача може бути першочерговою і найбільш актуальною для органів влади ОТГ. Одночасно найбільш ймовірним ризиком втрати вигоди від створення органу адміністративного обслуговування освіти є поширеній намір керівництва ОТГ зробити технічне дублювання існуючих моделей управління мережею навчальних закладів у системі РДА.

У свою чергу, важливим елементом створення ефективної системи адміністративного обслуговування освіти ОТГ є максимальне делегування адміністративних і навчально-методичних повноважень на рівень навчального процесу (навчальних закладів) у поєднанні з належним управлінням

усередині самого закладу та забезпеченням якості освіти. Такого роду децентралізація системи освіти ОТГ дозволить уникнути формування малоекективної і витратної для бюджету виконавчого комітету ОТГ структури.

Рішення ОТГ щодо моделі адміністративного обслуговування освітою має базуватися на реалізації прямих функцій сектора освіти. (Акцентування прямих функцій означає, що такого роду завдання, як фінансове обслуговування, послуги матеріально-технічного утримання приміщень навчальних закладів може бути винесено в формат профільних комунальних служб, заснованих виконавчим комітетом ОТГ).

Відповідно до статті 14 Закону України "Про співробітництво територіальних громад" для спільноговиконання визначених законом повноважень, що належать до компетенції органів місцевого самоврядування суб'єктів співробітництва, та з метою економії коштів, необхідних для їх утримання (оптимізації чи зменшення видатків), співробітництво може здійснюватися шляхом утворення суб'єктами співробітництва спільногов органу управління.

Згідно зі статтею 4 цього ж закону співробітництво здійснюється у формі:

1) делегування одному із суб'єктів співробітництва іншими суб'єктами співробітництва виконання одного чи кількох завдань з передачею йому відповідних ресурсів;

2) реалізації спільних проектів, що передбачає координацію діяльності суб'єктів співробітництва та акумулювання ними на визначений період ресурсів з метою спільногов здійснення відповідних заходів;

3) спільногов фінансування (утримання) суб'єктами співробітництва підприємств, установ та організацій комунальної форми власності - інфраструктурних об'єктів;

4) утворення суб'єктами співробітництва спільних комунальних підприємств, установ та організацій - спільних інфраструктурних об'єктів;

5) утворення суб'єктами співробітництва спільногого органу управління для спільногого виконання визначених законом повноважень.

Таким чином, об'єднана територіальна громада може утворити власний або спільний з кількома іншими ОТГ орган управління освітою чи делегувати відповідні повноваження одному із суб'єктів співробітництва.

Відповідно до статті 14 цього закону спільний орган управління може утворюватися як окремий виконавчий орган сільської, селищної, міської ради одного із суб'єктів співробітництва або у складі виконавчого органу сільської, селищної, міської ради одного із суб'єктів співробітництва (як структурний підрозділ - департамент, відділ, управління, проектне бюро, агенція тощо).

Структурний підрозділ забезпечує виконання покладених на цей підрозділ завдань.

Звертаємо увагу на те, що законами України "Про освіту", "Про дошкільну освіту", "Про загальну середню освіту", "Про позашкільну освіту", "Про професійно-технічну освіту" закріплені деякі функції місцевого самоврядування у сфері освіти, а також створюваних ними органів управління освітою.

Відповідно до законодавства органи місцевого самоврядування:

здійснюють державну політику в галузі освіти і в межах їх компетенції:

встановлюють, не нижче визначених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері освіти мінімальних нормативів, обсяги бюджетного фінансування навчальних закладів, установ, організацій системи освіти, що є комунальною власністю, та забезпечують фінансування витрат на їх утримання, розвиток матеріально-технічної бази;

забезпечують розвиток мережі навчальних закладів та установ, організацій системи освіти, приймають рішення

про створення, реорганізацію, ліквідацію навчальних закладів та установ;

зміцнення їх матеріальної бази, господарське обслуговування;

здійснюють соціальний захист працівників освіти, дітей, учнівської і студентської молоді, створюють умови для їх виховання, навчання і роботи відповідно до нормативів матеріально-технічного та фінансового забезпечення;

організовують облік дітей дошкільного та шкільного віку, контролюють виконання вимог щодо навчання дітей у навчальних закладах;

вирішують у встановленому порядку питання, пов'язані з опікою і піклуванням про неповнолітніх, які залишилися без піклування батьків, дітей-сиріт, захист їх прав, надання матеріальної та іншої допомоги;

створюють належні умови за місцем проживання для виховання дітей, молоді, розвитку здібностей, задоволення їх інтересів;

можуть забезпечувати пільговий проїзд учнів, вихованців, студентів та педагогічних працівників до місця навчання і додому у порядку та розмірах, визначених органами місцевого самоврядування, та передбачати на це відповідні видатки з місцевих бюджетів;

організовують професійне консультування молоді та продуктивну працю учнів;

визначають потреби, обсяги і розробляють пропозиції щодо державного замовлення на підготовку робітничих кадрів для регіону;

вирішують у встановленому порядку питання, пов'язані з наданням особам, які відбували покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк, можливості здобувати загальну середню освіту;

несуть відповідальність за організацію харчування учнів (вихованців) у загальноосвітніх навчальних закладах

незалежно від підпорядкування, типів і форм власності, додержання в них вимог санітарно-гігієнічних і санітарно-протиепідемічних правил і норм;

реєструють установчі документи навчальних закладів;

встановлюють різні види морального стимулювання та матеріального заохочення для учнів (вихованців), педагогічних та інших працівників за рахунок коштів місцевих бюджетів.

Органами місцевого самоврядування створюються структурні підрозділи з питань освіти (місцеві органи управління освітою).

Місцеві органи управління освітою у здійсненні своїх повноважень підпорядковані органам місцевого самоврядування та відповідним державним органам управління освітою.

Діяльність місцевих органів управління освітою спрямовується на:

управління навчальними закладами, що є комунальною власністю;

створення умов для здобуття громадянами дошкільної, повної загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної) освіти;

прогнозування розвитку дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) та позашкільної освіти, мережі навчальних закладів відповідно до освітніх потреб осіб;

організацію навчально-методичного забезпечення навчальних закладів, вдосконалення професійної кваліфікації педагогічних працівників, їх перепідготовку та атестацію у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері освіти;

координацію дій педагогічних, виробничих колективів, сім'ї, громадськості з питань навчання і виховання дітей;

визначення потреб, розроблення пропозицій щодо

державного контракту і формування регіонального замовлення на педагогічні кадри, укладання договорів на їх підготовку;

визначення за дошкільними та загальноосвітніми навчальними закладами відповідні території обслуговування, контроль за відвідуванням учнями навчальних закладів;

здійснення добору, кадрове забезпечення навчальних закладів педагогічними працівниками, в тому числі керівними кадрами;

атестація навчальних закладів, що перебувають у сфері їх управління, оприлюднення результатів атестації в установленому порядку;

контроль за додержанням Державних стандартів освіти, навчально-методичне керівництво та державне інспектування навчальних закладів незалежно від підпорядкування, типів і форм власності;

забезпечення соціального захисту, охорони життя, здоров'я та захисту прав педагогічних працівників, психологів, бібліотекарів, інших спеціалістів, які беруть участь у навчально-виховному процесі, учнів (вихованців) навчальних закладів;

у разі ліквідації в установленому законодавством порядку підпорядкованого навчального закладу вжиття заходів щодо влаштування учнів (вихованців) до інших навчальних закладів;

організацію перепідготовки, підвищення кваліфікації, атестації педагогічних працівників;

створення умов для прискореного навчання та навчання екстерном;

контроль за дотриманням порядку видачі випускникам документів про освіту державного зразка;

встановлення штатних розписів підпорядкованих навчальних закладів;

спільно з закладами охорони здоров'я забезпечення щорічних безоплатних медичних оглядів учнів (вихованців), педагогічних працівників у дошкільних та загальноосвітніх

навчальних закладах незалежно від підпорядкування, типів і форм власності;

інші повноваження.

Органами управління освітою здійснюється контроль за дотриманням Державного стандарту освіти, інших вимог законодавства з питань освіти. У зв'язку з цим погоджуються, затверджуються та контролюються:

структурна навчального року (за чвертями, півріччями, семестрами) та тривалість навчального тижня, заняття та режим роботи, встановлених загальноосвітнім навчальним закладом у межах часу, передбаченого робочим навчальним планом;

дотримання вимог щодо змісту, рівня і обсягу освіти;

формування класів, створення класів з поглибленим вивченням предметів, класів (груп) з вечірньою (заочною, дистанційною) формою навчання, спеціальних та інклюзивних класів для навчання дітей з особливими освітніми потребами, рішення про створення груп продовженого дня, пришкільних інтернатів з частковим або повним утриманням учнів (вихованців) за рахунок власника;

розподіл та обсяг педагогічного навантаження вчителів, що визначається відповідно до законодавства керівником закладу;

призначення на посаду та звільнення з посади керівника і заступників керівника приватного загальноосвітнього навчального закладу.

Затверджується Порядок проведення конкурсу про призначення на посаду педагогічних працівників гімназій (гімназій-інтернатів), ліцеїв (ліцеїв-інтернатів), колегіумів (колегіумів-інтернатів), спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням окремих предметів, що розробляється закладом.

При визначені функцій та їх розподілі слід уникнути дублювання функцій інших органів влади та місцевого самоврядування.

Щодо атестації педагогічних працівників

У зв'язку із прийняттям законів України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», «Про співробітництво територіальних громад» та внесенням змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виникла необхідність організаційних змін у проведенні атестації педагогічних працівників навчальних закладів сіл, селищ, міст, які увійшли до об'єднаних територіальних громад.

Для організованого проведення атестації педагогічних працівників зазначених навчальних закладів рекомендуємо керуватися пунктом 2,3 Типового положення яро атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 06.10.2010 № 930, яким встановлено, що атестаційні комісії її рівня створюються у відділах освіти районних державних адміністрацій, інших підрозділах місцевих органів виконавчої влади та виконавчих органів рад, у підпорядкованні яких перебувають навчальні заклади.

Прийняття рішень щодо присвоєння педагогічним працівникам навчальних закладів сіл, селищ, міст, які увійшли до об'єднаних територіальних громад, кваліфікаційної категорії «спеціаліст вищої категорії» (про відповідність раніше присвоєній кваліфікаційній категорії «спеціаліст вищої категорії») та/або про присвоєння педагогічних звань (про відповідність раніше присвоєним педагогічним званням), тобто рішень, які належать до компетенції атестаційних комісій її рівня, здійснюються атестаційними комісіями органів управління освітою місцевих виконавчих органів об'єднаних територіальних громад або атестаційними комісіями спільних органів управління територіальних громад, створених відповідно до Закону України «Про співробітництво територіальних громад».

Відповідно до частини першої статті 10 цього Закону органи місцевого самоврядування суб'єктів співробітництва на підставі договору про співробітництво можуть делегувати одному із суб'єктів співробітництва здійснення повноважень щодо проведення атестації педагогічних працівників.

Порядок атестації педагогічних працівників, прийняття рішень щодо яких належить до компетенції атестаційних комісій навчальних закладів, залишився незмінним.

Заступник Міністра

П. К. Хобзей

Фінансове забезпечення закладів освіти в ОТГ

БЮДЖЕТНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ
(витяг)

Стаття 96. Види міжбюджетних трансфертів

1. Міжбюджетні трансферти поділяються на:

1) базову дотацію (трансферт, що надається з державного бюджету місцевим бюджетам для горизонтального вирівнювання податкоспроможності територій);

(*Пункт 1 частини першої статті 96 в редакції Закону № 79-ВІД від 28.12.2014*)

2) субвенції;

3) реверсну дотацію (кошти, що передаються до державного бюджету з місцевих бюджетів для горизонтального вирівнювання податкоспроможності територій);

(*Пункт 3 частини першої статті 96 в редакції Закону № 79-ВІД від 28.12.2014*)

4) додаткові дотації.

Стаття 97. Трансферти, що надаються з Державного бюджету України місцевим бюджетам

1. У Державному бюджеті України можуть передбачатися такі трансферти місцевим бюджетам:

1) базова дотація;

(*Пункт 1 частини першої статті 97 в редакції Закону № 79-ВІД від 28.12.2014*)

(*Пункт 2 частини першої статті 97 виключено на підставі Закону № 79-ВІД від 28.12.2014*)

3) субвенції на здійснення державних програм соціального захисту;

4) додаткова дотація на компенсацію втрат доходів місцевих бюджетів внаслідок надання пільг, встановлених державою;

(Пункт 4 частини першої статті 97 із змінами, внесеними згідно із Законом № 79-VIII від 28.12.2014)

(Пункт 4¹ частини першої статті 97 виключено на підставі Закону № 79-VIII від 28.12.2014)

5) субвенція на виконання інвестиційних проектів;

6) освітня субвенція;

(Пункт 6 частини першої статті 97 із змінами, внесеними згідно із Законом № 3614-VI від 07.07.2011; в редакції Закону № 79-VIII від 28.12.2014)

(Пункт 7 частини першої статті 97 виключено на підставі Закону № 914-VIII від 24.12.2015)

8) медична субвенція;

(Пункт частини першої статті 97 в редакції Закону № 79-VIII від 28.12.2014)

(Пункт 9 частини першої статті 97 виключено на підставі Закону № 914-VIII від 24.12.2015)

10) субвенція на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження;

(Пункт частини першої статті 97 в редакції Закону № 79-VIII від 28.12.2014)

11) субвенція на проекти ліквідації підприємств вугільної і торфодобувної промисловості та утримання водовідливних комплексів у безпечному режимі на умовах співфінансування (50 відсотків);

(Пункт частини першої статті 97 в редакції Закону № 79-VIII від 28.12.2014)

12) інші додаткові дотації та інші субвенції.

(Пункт частини першої статті 97 в редакції Закону № 79-VIII від 28.12.2014)

2. Порядок та умови надання субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам визначаються Кабінетом Міністрів України.

Порядок та умови надання субвенції з державного

бюджету місцевим бюджетам, яка вперше визначена законом про Державний бюджет України, затверджуються Кабінетом Міністрів України не пізніше 30 днів з дня набрання ним чинності.

Розподіл додаткових дотацій між місцевими бюджетами здійснюється на підставі критеріїв, визначених Кабінетом Міністрів України.

(Частину другу статті 97 доповнено абзацом третім згідно із Законом № 3614-VI від 07.07.2011)

3. У Державному бюджеті України затверджується обсяг міжбюджетних трансфертів окрім для кожного з відповідних місцевих бюджетів, якщо є підстави для надання та отримання відповідних міжбюджетних трансфертів.

(Частина третья статті 97 із змінами, внесеними згідно із Законом № 79-VIII від 28.12.2014)

(Частину четверту статті 97 виключено на підставі Закону № 79-VIII від 28.12.2014)

Стаття 103-². Освітня субвенція

1. Освітня субвенція спрямовується на оплату поточних видатків таких типів навчальних закладів:

1) загальноосвітні навчальні заклади усіх ступенів;
2) шкільні відділення навчально-виховних комплексів "дошкільний навчальний заклад – загальноосвітній навчальний заклад", "загальноосвітній навчальний заклад – дошкільний навчальний заклад";

3) спеціалізовані школи (школи-інтернати), включаючи школи-інтернати з поглибленим вивченням окремих предметів і курсів для поглибленої підготовки дітей в галузі науки і мистецтв, фізичної культури і спорту, інших галузях, ліцеї з посиленою військово-фізичною підготовкою; ліцеї (ліцеї-інтернати); гімназії (гімназії-інтернати); колегіуми (колегіуми-інтернати);

4) вечірні (змінні) школи;

5) загальноосвітні навчальні заклади для громадян, які потребують соціальної допомоги та реабілітації: загальноосвітні школи-інтернати, загальноосвітні санаторні школи-інтернати; спеціальні загальноосвітні школи-інтернати; загальноосвітні навчальні заклади для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, дитячі будинки (крім дитячих будинків сімейного типу та прийомних сімей);

6) спеціальні загальноосвітні навчальні заклади для дітей, які потребують корекції фізичного та/або розумового розвитку, навчально-реабілітаційні центри.

У разі забезпечення у повному обсязі потреби у поточних видатках на бюджетний період за рахунок зазначененої субвенції та за умови відсутності простроченої бюджетної заборгованості за захищеними видатками зазначених навчальних закладів ця субвенція може спрямовуватися на їх капітальні видатки.

(Частину першу статті 103-² доповнено новим абзацом згідно із Законом № 212-VIII від 02.03.2015)

Зазначена субвенція може спрямовуватися на реалізацію заходів з оптимізації мережі зазначених навчальних закладів.

2. У законі про Державний бюджет України затверджуються обсяги освітньої субвенції окремо для бюджету Автономної Республіки Крим, обласних і районних бюджетів, міських (міст Києва та Севастополя, міст республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення) бюджетів та бюджетів об'єднаних територіальних громад, що створюються згідно із законом та перспективним планом формування територій громад.

3. Освітня субвенція розподіляється між відповідними бюджетами на основі формули, яка розробляється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти, та затверджується Кабінетом Міністрів України і має враховувати, зокрема, такі параметри:

1) кількість учнів загальноосвітніх навчальних закладів у міській та сільській місцевості, гірських населених пунктах;

2) наповнюваність класів;

3) коригуючі коефіцієнти приведення, що застосовуються до кількості учнів різних типів загальноосвітніх навчальних закладів та залежно від місцевості, в якій розташований заклад.

При цьому у складі зазначененої субвенції передбачається резерв коштів, обсяг якого не може перевищувати 1 відсотка загального обсягу субвенції, для здійснення видатків, що не могли бути враховані при застосуванні формули.

4. Залишки коштів за освітньою субвенцією на кінець бюджетного періоду зберігаються на рахунках відповідних місцевих бюджетів і використовуються у наступному бюджетному періоді з урахуванням цільового призначення субвенції та на оновлення матеріально-технічної бази навчальних закладів, зазначених у частині першій цієї статті.

(Кодекс дополнено статтею 103² згідно із Законом № 79-VIII від 28.12.2014)

(Статтю 103³ виключено на підставі Закону № 914-VIII від 24.12.2015)

Розділ VI.

ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

38. Установити, що в період створення об'єднаних територіальних громад положення окремих статей цього Кодексу стосовно формування та виконання районного бюджету районів, у яких утворено об'єднані територіальні громади відповідно до закону та перспективного плану формування територій громад, та бюджету об'єднаної територіальної громади, що створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, на перший плановий бюджетний період після такого об'єднання застосовуються з урахуванням таких особливостей:

1) пункту 5 частини другої статті 41 цього Кодексу – до

набрання чинності законом про Державний бюджет України на поточний бюджетний період перерахування з державного бюджету місцевим бюджетам базової дотації, освітньої та медичної субвенцій, субвенції на підготовку робітничих кадрів, субвенції на забезпечення медичних заходів окремих державних програм та комплексних заходів програмного характеру, а також до державного бюджету з місцевих бюджетів реверсної дотації здійснюється відповідно до обсягів, визначених у проекті закону про Державний бюджет України на відповідний бюджетний період, поданому Кабінетом Міністрів України до Верховної Ради України;

2) абзацу другого частини другої статті 77 цього Кодексу – у разі неприйняття закону про Державний бюджет України до 1 грудня року, що передує плановому, місцева рада при затверджені місцевого бюджету враховує обсяги міжбюджетних трансфертів (освітня субвенція, субвенція на підготовку робітничих кадрів, медична субвенція, субвенція на забезпечення медичних заходів окремих державних програм та комплексних заходів програмного характеру, базова та реверсна дотації), визначені у проекті закону про Державний бюджет України на відповідний бюджетний період, поданому Кабінетом Міністрів України до Верховної Ради України;

3) частини першої статті 79 цього Кодексу – якщо до початку нового бюджетного періоду не прийнято рішення про місцевий бюджет, районна державна адміністрація, виконавчий орган місцевої ради має право здійснювати витрати місцевого бюджету лише на цілі, визначені у проекті рішення про місцевий бюджет на відповідний бюджетний період, схваленому районною державною адміністрацією, виконавчим органом місцевої ради та поданому на розгляд місцевої ради. При цьому щомісячні бюджетні асигнування місцевого бюджету сумарно не можуть перевищувати 1/12 обсягу витрат бюджету, передбачених проектом рішення про місцевий бюджет на відповідний бюджетний період,

схваленим районною державною адміністрацією, виконавчим органом місцевої ради та поданим на розгляд місцевої ради (крім випадків, передбачених частиною шостою статті 16 та частиною четвертою статті 23 цього Кодексу, а також з урахуванням необхідності проведення захищених видатків місцевого бюджету), з урахуванням міжбюджетних трансфертів, які визначені законом про Державний бюджет України на відповідний бюджетний період (у разі несвоєчасного набрання чинності таким законом - проектом закону про Державний бюджет України на відповідний бюджетний період, поданим Кабінетом Міністрів України до Верховної Ради України).

(Розділ VI доповнено пунктом 38 згідно із Законом № 837-VIII від 26.11.2015)

39. Районні ради здійснюють передачу із спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст у власність об'єднаних територіальних громад, що створюються згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, відповідних бюджетних установ, розташованих на їхній території, відповідно до розмежування видатків між бюджетами, визначеного цим Кодексом.

(Розділ VI доповнено пунктом 39 згідно із Законом № 837-VIII від 26.11.2015)

ЗАКОН УКРАЇНИ
Про Державний бюджет України на 2016 рік
(витяг)

Стаття 7. Установити у 2016 році прожитковий мінімум на одну особу в розрахунку на місяць у розмірі з 1 січня 2016 року – 1330 гривень, з 1 травня – 1399 гривень, з 1 грудня – 1496 гривень, а для основних соціальних і демографічних груп населення:

дітей віком до 6 років: з 1 січня 2016 року – 1167 гривень,

з 1 травня – 1228 гривень, з 1 грудня – 1313 гривень;
дітей віком від 6 до 18 років: з 1 січня 2016 року – 1455
гривень, з 1 травня – 1531 гривня, з 1 грудня – 1637 гривень;
працездатних осіб: з 1 січня 2016 року – 1378 гривень, з
1 травня – 1450 гривень, з 1 грудня – 1550 гривень;
осіб, які втратили працездатність: з 1 січня 2016 року –
1074 гривні, з 1 травня – 1130 гривень, з 1 грудня – 1208
гривень.

Стаття 8. Установити у 2016 році мінімальну заробітну
плату:

у місячному розмірі: з 1 січня – 1378 гривень, з 1 травня
– 1450 гривень, з 1 грудня – 1550 гривень;
у погодинному розмірі: з 1 січня – 8,29 гривні, з 1 травня
– 8,69 гривні, з 1 грудня – 9,29 гривні.

Стаття 24. Установити, що у 2016 році міжбюджетні
відносини з державним бюджетом мають бюджети
об'єднаних територіальних громад, наведені у додатку №
10 до цього Закону, у яких 25 жовтня 2015 року відбулися
перші місцеві вибори.

Стаття 26. При розрахунку обсягу освітньої субвенції
для об'єднаних територіальних громад, що створені згідно
із законом та перспективним планом формування територій
громад, застосовувати фінансовий норматив бюджетної
забезпеченості на одного учня з відповідними коригуючими
коєфіцієнтами, які враховують статус місцевості та
наповненість класів у середньому по адміністративно-
територіальній одиниці, на території якої утворено громаду
(окрім для міської та сільської місцевостей).

Додаток № 10
до Закону України
"Про Державний бюджет України на 2016 рік"

Перелік бюджетів об'єднаних територіальних громад, у яких 25 жовтня 2015 року відбулися перші місцеві вибори та які у 2016 році мають міжбюджетні відносини з державним бюджетом

Назва адміністративно-територіальної одиниці	Назва бюджету об'єднаної територіальної громади
Львівська область	51. отг м. Новий Калинів
	52. отг смт Гніздичів
	53. отг смт Дубляни
	54. отг смт Нові Стрілища
	55. отг с. Бабина
	56. отг с. Бісковичі
	57. отг с. Вільшаник
	58. отг с. Воля-Баранецька
	59. отг с. Грабовець
	60. отг с. Заболотці
	61. отг с. Луки
	62. отг с. Міженець
	63. отг с. Нове Місто
	64. отг с. Тростянець
	65. отг с. Чуква

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА

від 14 січня 2015 р. № 6 Київ

Деякі питання надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам

(Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ

№ 490 від 17.07.2015

№ 629 від 26.08.2015

№ 15 від 18.01.2016

№ 210 від 23.03.2016

№ 321 від 25.04.2016)

Відповідно до статей 97 і 103-2 Бюджетного кодексу України Кабінет Міністрів України **постановляє:**

1. Затвердити Порядок та умови надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, що додаються.

2. Дозволити здійснювати протягом бюджетного періоду видатки навчальних закладів, визначених у статті 103-2 Бюджетного кодексу України, одночасно з державного та місцевих бюджетів та/або одночасно з різних місцевих бюджетів.

2-1. Дозволити на підставі договорів про закупівлю здійснювати попередню оплату товарів, робіт і послуг, пов'язаних з виданням підручників і посібників, у розмірі до 70 відсотків їх вартості, встановленої у зазначених договорах, строком не більш як на п'ять місяців.

(Постанову доповнено пунктом 2-1 згідно з Постановою КМ № 321 від 25.04.2016)

3. Місцевим державним адміністраціям:

1) розробити та затвердити протягом місяця план заходів щодо наповнення місцевих бюджетів, вищукання додаткових джерел надходжень до бюджетів, у тому числі за рахунок детинізації економіки (не менш як 2 відсотки доходів загального фонду), дотримання жорсткого режиму економії бюджетних

коштів (не менш як 1 відсоток видатків на бюджетну сферу) та посилення фінансово-бюджетної дисципліни;

2) забезпечити відповідність повноважень щодо здійснення витрат бюджету обсягу надходжень до бюджету на відповідний бюджетний період;

3) забезпечити дотримання вимоги частини четвертої статті 77 Бюджетного кодексу України щодо врахування під час затвердження відповідного бюджету у першочерговому порядку потреби в коштах на оплату праці працівників бюджетних установ відповідно до встановлених законодавством умов оплати праці та розміру мінімальної заробітної плати, а також на проведення розрахунків за енергоносії та комунальні послуги, які споживаються бюджетними установами;

4) забезпечити під час виконання бюджету проведення своєчасної та у повному обсязі оплати праці працівників бюджетних установ і розрахунків за енергоносії та комунальні послуги, які споживаються бюджетними установами, не допускаючи будь-якої заборгованості з таких виплат;

5) забезпечити укладення договорів за кожним видом енергоносіїв, що споживаються, у межах встановлених відповідним головним розпорядником бюджетних коштів обґрунтованих лімітів споживання з урахуванням необхідності економії коштів;

6) здійснити у разі виникнення заборгованості із заробітної плати, стипендій, інших соціальних виплат і оплати енергоносіїв та комунальних послуг комплекс заходів щодо погашення заборгованості із зазначених виплат, забезпечивши використання не менш як 90 відсотків наявних коштів, насамперед загального фонду місцевих бюджетів;

7) упорядкувати структуру штатної чисельності працівників у межах затверджених асигнувань на оплату праці, не допускати збільшення такої чисельності, крім випадків, пов'язаних з утворенням (реорганізацією) навчальних

закладів, фінансування яких здійснюється за рахунок освітньої субвенції, та збільшенням кількості одержувачів відповідних послуг для задоволення суспільних потреб.

(Пункт 4 виключено на підставі Постанови КМ № 490 від 17.07.2015)

5. У разі забезпечення учнів 4 та 7 класів загальноосвітніх навчальних закладів підручниками і посібниками за рахунок коштів державного бюджету в 2015 році не в повному обсязі дозволити органам місцевого самоврядування у 2016 році здійснити їх додаткову закупівлю за рахунок коштів, які залишилися на рахунках місцевих бюджетів, виходячи з наявної потреби.

(Постанову доповнено пунктом 5 згідно з Постановою КМ № 210 від 23.03.2016)

Прем'єр-міністр України

А. ЯЦЕНЮК

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 14 січня 2015 р. № 6

ПОРЯДОК ТА УМОВИ
надання освітньої субвенції з державного бюджету
місцевим бюджетам

1. Ці Порядок та умови визначають механізм надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам (далі - субвенція).

2. Головним розпорядником субвенції є МОН.

Розпорядниками субвенції за місцевими бюджетами є структурні підрозділи з питань освіти і науки, які визначаються рішенням відповідної місцевої ради про такий бюджет, згідно із законодавством.

3. Субвенція спрямовується на оплату поточних видатків таких типів навчальних закладів:

- 1) загальноосвітні навчальні заклади усіх ступенів;
- 2) шкільні відділення навчально-виховних комплексів "дошкільний навчальний заклад – загальноосвітній навчальний заклад", "загальноосвітній навчальний заклад – дошкільний навчальний заклад";
- 3) спеціалізовані школи (школи-інтернати), включаючи школи-інтернати з поглибленим вивченням окремих предметів і курсів для поглибленої підготовки дітей в галузі науки і мистецтв, фізичної культури і спорту, інших галузях, ліцеї з посиленою військово-фізичною підготовкою; ліцеї (ліцеї-інтернати); гімназії (гімназії-інтернати); колегіуми (колегіуми-інтернати);
- 4) вечірні (змінні) школи;
- 5) загальноосвітні навчальні заклади для громадян, які потребують соціальної допомоги та реабілітації: загальноосвітні школи-інтернати, загальноосвітні санаторні школи-інтернати; спеціальні загальноосвітні школи-інтернати; загальноосвітні навчальні заклади для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, дитячі будинки (крім дитячих будинків сімейного типу та прийомних сімей);
- 6) спеціальні загальноосвітні навчальні заклади для дітей, які потребують корекції фізичного та/або розумового розвитку, навчально-реабілітаційні центри.

У разі задоволення у повному обсязі потреби у поточних видатках на бюджетний період за рахунок субвенції та за умови відсутності простроченої бюджетної заборгованості за захищеними видатками зазначених загальноосвітніх навчальних закладів субвенція може спрямовуватися на такі капітальні видатки:

(Пункт 3 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 490 від 17.07.2015; в редакції Постанови КМ № 629 від 26.08.2015)

придбання шкільних автобусів для перевезення дітей із загальноосвітніх навчальних закладів, які будуть оптимізовані/об'єднані/реорганізовані;

(Абзац пункту 3 в редакції Постанови КМ № 629 від 26.08.2015)

новлення навчальної та матеріально-технічної бази загальноосвітніх навчальних закладів, які оптимізовані/об'єднані/реорганізовані або які повністю укомплектовані і до яких будуть довозитися учні загальноосвітніх навчальних закладів;

(Абзац пункту 3 в редакції Постанови КМ № 629 від 26.08.2015)

придбання підручників і посібників загальноосвітніх навчальних закладів (за погодженням з МОН);

(Абзац пункту 3 в редакції Постанови КМ № 629 від 26.08.2015)

оснащення загальноосвітніх навчальних закладів засобами навчання з фізики, хімії, біології, географії, математики, навчальними комп'ютерними комплексами з мультимедійними засобами навчання (інтерактивна дошка, мультимедійний проектор, під'єднаний до комп'ютера вчителя, учнівське комп'ютерне обладнання, програмне забезпечення, електронні підручники, комутаційне обладнання тощо);

(Абзац пункту 3 в редакції Постанови КМ № 629 від 26.08.2015)

підключення загальноосвітніх навчальних закладів до Інтернету, насамперед у сільській місцевості;

(Абзац пункту 3 в редакції Постанови КМ № 629 від 26.08.2015)

здійснення заходів у сфері енергоефективності та енергозбереження.

(Абзац пункту 3 в редакції Постанови КМ № 629 від 26.08.2015)

За результатами місячного/квартального звіту про виконання місцевих бюджетів обласна, Київська міська держадміністрації мають право подати МОН як головному розпоряднику бюджетних коштів пропозиції щодо перерозподілу видатків субвенції між обласним бюджетом, бюджетами міст обласного значення, районними бюджетами (у межах видатків регіону), включаючи їх спрямування на капітальні видатки.

(Абзац пункту 3 в редакції Постанови КМ № 629 від 26.08.2015)

Казначейство перераховує субвенцію/проводить платежі на капітальні видатки за наявності підтвердження головою районної держадміністрації/міським головою/головою виконавчого комітету міста обласного значення про задоволення у повному обсязі потреби у поточних видатках на бюджетний період за рахунок субвенції та за умови відсутності простроченої бюджетної заборгованості за захищеними видатками загальноосвітніх навчальних закладів району (міста).

(Абзац пункту 3 в редакції Постанови КМ № 629 від 26.08.2015)

В адміністративно-територіальній одиниці (район, місто обласного значення), у навчальних закладах яких допущена заборгованість із заробітної плати, строк виплати якої пройшов, субвенція спрямовується першочергово на обов'язкові виплати із заробітної плати працівникам.

(Абзац пункту 3 в редакції Постанови КМ № 629 від 26.08.2015)

Видатки, пов'язані із стимулуванням, преміюванням працівників кожної бюджетної установи зазначененої адміністративно-територіальної одиниці, а також незахищені видатки здійснюються виключно після ліквідації заборгованості із заробітної плати, строк виплати якої пройшов.

(Абзац пункту 3 в редакції Постанови КМ № 629 від 26.08.2015)

До погашення такої заборгованості розпорядники

бюджетних коштів не беруть бюджетні зобов'язання та не проводять платежі на видатки, пов'язані із стимулюванням, преміюванням працівників, та на інші незахищені видатки.

(Абзац пункту 3 в редакції Постанови КМ № 629 від 26.08.2015)

Субвенція може спрямовуватися на здійснення заходів з оптимізації мережі зазначених навчальних закладів.

4. У складі субвенції передбачається резерв коштів, обсяг якого не може перевищувати 1 відсотка загального обсягу субвенції, для здійснення видатків, що не могли бути враховані під час застосування формули розподілу субвенції між місцевими бюджетами.

5. Розподіл і перерозподіл загальних обсягів субвенції між місцевими бюджетами здійснюється Кабінетом Міністрів України.

6. Не допускається спрямування субвенції на:

закупівлю товарів, робіт і послуг, які безпосередньо не пов'язані з оплатою поточних видатків, зазначених у пункті 3 цих Порядку та умов;

оплату посередницьких послуг;

здійснення заходів, метою яких є отримання прибутку;

За рахунок освітньої субвенції не здійснюється з 1 вересня 2016 р. фінансування загальноосвітніх навчальних закладів (крім закладів початкової школи), кількість учнів у яких становить менше 25 осіб.

(Пункт 6 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 15 від 18.01.2016)

7. Використання субвенції здійснюється в обсязі, передбаченому в законі про Державний бюджет України на відповідний рік, з урахуванням вимог постанови Кабінету Міністрів України від 1 березня 2014 р. № 65 "Про економію державних коштів та недопущення втрат бюджету" (Офіційний вісник України, 2014 р., № 22, ст. 683).

8. Відповідні місцеві ради мають право розподіляти

залишки субвенції на кінець бюджетного періоду відповідними рішеннями, а також додатково понад обсяги субвенції планувати та здійснювати з місцевих бюджетів оплату поточних та капітальних видатків навчальних закладів, визначених у статті 103-2 Бюджетного кодексу України, включаючи погашення бюджетних зобов'язань минулих років, узятих на облік в органах Казначейства.

Залишки коштів за субвенцією на кінець бюджетного періоду зберігаються на рахунках відповідних місцевих бюджетів і використовуються у наступному бюджетному періоді з урахуванням цільового призначення субвенції на поточне утримання (крім заробітної плати) і оновлення матеріально-технічної бази навчальних закладів.

9. Закупівля товарів, робіт і послуг за рахунок субвенції здійснюється в установленому законом порядку.

10. Попередня оплата товарів, робіт і послуг, що закуповуються за рахунок субвенції, проводиться відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 квітня 2014 р. № 117 "Про здійснення попередньої оплати товарів, робіт і послуг, що закуповуються за бюджетні кошти" (Офіційний вісник України, 2014 р., № 34, ст. 916).

11. Казначейство перераховує субвенцію відповідно до Порядку перерахування міжбюджетних трансфертів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15 грудня 2010 р. № 1132 (Офіційний вісник України, 2010 р., № 96, ст. 3399), і Порядку казначейського обслуговування державного бюджету за витратами, затвердженого Мінфіном, на здійснення видатків з такою черговістю:

(Абзац перший пункту 11 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 15 від 18.01.2016)

1) виплата заробітної плати з нарахуваннями, соціальних виплат, стипендій і допомог;

(Пункт 11 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 15 від 18.01.2016)

2) оплата медикаментів та харчування;

(Пункт 11 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 15 від 18.01.2016)

3) оплата комунальних послуг та здійснення інших захищених видатків;

(Пункт 11 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 15 від 18.01.2016)

4) здійснення незахищених видатків.

(Пункт 11 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 15 від 18.01.2016)

Перерахування субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють своє повноваження, згідно з переліком, затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 7 листопада 2014 р. № 1085 "Про затвердження переліку населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють своє повноваження, та переліку населених пунктів, що розташовані на лінії зіткнення" (Офіційний вісник України, 2014 р., № 92, ст. 2655; 2015 р., № 36, ст. 1090) (далі - населені пункти на тимчасово неконтрольованій території), Казначейством не здійснюється, крім місцевих бюджетів, які продовжують обслуговуватися органами Казначейства.

(Пункт 11 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 490 від 17.07.2015)

Районним (міським) бюджетам, які продовжують обслуговуватися органами Казначейства та за рахунок коштів яких здійснюється фінансування навчальних закладів, що розташовані у населених пунктах на тимчасово неконтрольованій території, Казначейство перераховує субвенцію в обсягах, що зменшенні на обсяг бюджетних призначень, передбачених для таких навчальних закладів. Розподіл асигнувань за такими бюджетами з урахуванням зменшених обсягів подається Казначейству головним

розпорядником субвенції за день до встановленого для їх перерахування строку.

(Пункт 11 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 490 від 17.07.2015)

12. Казначейство двічі на місяць до 10 та до 25 числа перераховує субвенцію на рахунки місцевих бюджетів, відкриті в органах Казначейства, згідно з розписом державного бюджету.

(Пункт 12 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 490 від 17.07.2015)

13. Казначейство двічі на місяць подає Мінфіну та МОН інформацію про перераховані суми коштів в розрізі обласних і районних бюджетів, міських (м. Києва, міст обласного значення) бюджетів та зведену інформацію в розрізі бюджетів областей та м. Києва.

(Пункт 13 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 490 від 17.07.2015)

14. Відображення у первинному та бухгалтерському обліку інформації про отримані (створені) оборотні і необоротні активи, а також відкриття рахунків, реєстрація, облік бюджетних зобов'язань в органах Казначейства та операцій, пов'язані з використанням субвенції, здійснюються в установленому законодавством порядку.

15. Обласні та Київська міська держадміністрації подають щомісяця до 10 числа МОН звіт про використання субвенції.

16. МОН до 20 числа кожного місяця інформує Мінфін про використання субвенції.

17. Складення та подання фінансової і бюджетної звітності про використання субвенції, а також контроль та відповідальність за її цільовим витрачанням здійснюються в установленому законодавством порядку.

**Методичні рекомендації
Львівської обласної організації профспілки працівників
освіти і науки України в умовах реалізації Закону
України «Про добровільне об'єднання територіальних
громад»**

Окремі положення цих рекомендацій погоджені з Департаментом освіти і науки Львівської обласної державної адміністрації та офісом реформ при ЛОДА.

Відповідно до плану реалізації Закону України «Про добровільне об'єднання громадян» у Львівській області заплановано створення 90 об'єднаних територіальних громад (ОТГ). Станом на 1 березня 2016 року створено 15 ОТГ, із них в 11 створені відділи освіти.

Назва району		Назва ОТГ	
1	Самбірський	1	Новий Калинів
		2	Дубляни
		3	Бабина
		4	Бісковичі
		5	Вільшаник
		6	Воля-Баранецька
		7	Луки
		8	Чуква
2	Старий Самбір	1	Нове місто
		2	Міженець
3	Стрий	1	Грабовець
4	Жидачів	1	Гніздичів
		2	Нові Стрілища
5	Броди	1	Заболотці
6	Миколаїв	1	Тростянець

В процесі входження установ та навчальних закладів у підпорядкування ОТГ керівниками (роботодавцями) не встановлені факти порушення норм статей 49-2, 49-4 КзпП щодо вивільнення працівників у зв'язку реорганізацією або ліквідацією.

До обласної організації Профспілки зверталися керівники навчальних закладів та виборних профспілкових органів щодо укладення трудових договорів з працівниками закладів освіти, які передаються до комунальної власності сільських, селищних, міських рад ОТГ.

З цього питання надавалися роз'яснення керівникам ОТГ з посиланням на статтю 36 КзпП України та постанову Пленуму Верховного Суду України від 06.11.1992 р. № 9 «Про практику розгляду судами трудових спорів» якими встановлено, що дія трудового договору за попереднім місцем роботи продовжується в разі зміни власника навчального закладу чи в разі його реорганізації (злиття, поділу, перетворення, приєднання, виділення, приватизації). В своїй роботі обласна організація профспілки використовувала роз'яснення ЦК Профспілки від 20.01.16 № 02-8/16 та 22.01.16 № 02-8/21. Всі навчальні заклади було передано об'єднаним територіальним громадам, на даний час жоден заклад не ліквідований, трудові договори з працівниками не припинялися.

Вживаються заходи, спрямовані для збереження первинних організацій Профспілки в умовах децентралізації і створення ОТГ. Проводиться роз'яснювальна робота, надаються юридичні консультації щодо передачі приміщень навчальних закладів до комунальної власності ОТГ, облікових та бухгалтерських документів працівників.

Виборними органами організаційних ланок Профспілки усіх рівнів забезпечується реалізація права громадян на вільне волевиявлення стосовно членства в обраній профспілці.

Слід відзначити послідовну роботу керівників та виборних органів районних та обласної організацій Профспілки щодо недопущення створення інших, ніж передбачено Статутом Профспілки, первинних профспілкових організацій в навчальних закладів та установ освіти, що увійшли до складу ОТГ.

Слід відзначити, що в процесі становлення та діяльності органів місцевого самоврядування ОТГ можуть виникати спірні питання, непорозуміння, розв'язання яких знаходяться в площині діяльності Профспілок. Тому виборні профспілкові органи усіх рівнів повинні зосереджувати увагу на упередження та недопущення порушення соціально-економічних прав та інтересів освітян. Необхідна роз'яснювальна та інформаційна робота щодо впровадження Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» шляхом проведення спільніх нарад, круглих столів, семінарів за участі керівників об'єднаних територіальних громад, органів управління освітою, навчальних закладів, первинних профспілкових організацій.

За інформацією з місць організація роботи та дії виборних профспілкових органів щодо здійснення громадського контролю за додержанням трудових прав та економічних інтересів членів Профспілки проводиться відповідно до норм розділу II Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», зокрема, статтями 19, 20, 21 та використовуються права, надані статтями 37, 38 та 39 для первинних профспілкових організацій та їх виборних органів.

В ході створення ОТГ обласна організація Профспілки налагоджувала співпрацю з Департаментом освіти і науки та Офісом реформ при обласній адміністрації.

Львівською обласною організацією Профспілки спільно з Департаментом освіти і науки Львівської обласної державної адміністрації та Офісом реформ при обласній держадміністрації було проведено скайп-конференцію з керівниками ОТГ, керівниками районних відділів освіти та

надана юридична допомога організаційним ланкам Профспілки Самбірського, Старосамбірського, Миколаївського, Стрийського, Жидачівського та Бродівського районів.

Слід зазначити, що законодавча база на основі якої формуються об'єднані територіальні громади, на даний час не в повній мірі сформована. Рекомендації Міністерства освіти і науки України від 1/9-633 від 30 грудня 2015 року не містять чіткого бачення вертикаль установ і закладів та їх повноцінного функціонування структури і підпорядкованості.

В цілому ситуація залишається стабільною, але виникають питання, які з часом необхідно буде вирішувати і приводити у відповідність із законодавством, в тому числі врегулювання відносин між організаційними ланками Профспілки і новоутвореними громадами.

Трудові відносини працівників закладів освіти при переході в ОТГ

Відносини, які виникають під час добровільного об'єднання територіальних громад сіл, селищ, міст регулюються Законом України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 05.02.2015 № 157-ВІІІ із наступними змінами. Законом визначено, що об'єднана територіальна громада є правонаступником всього майна, прав та обов'язків територіальних громад, що об'єдналися, з дня набуття повноважень сільською, селищною, міською радою, обраною об'єднаною територіальною громадою.

Відповідно до частини третьої статті 36 Кодексу законів про працю (далі – КЗпП) у разі зміни власника підприємства, дія трудового договору працівника продовжується та ніяких записів про звільнення не вноситься. Відповідно, з педагогічними працівниками

навчальних закладів, які перейшли у власність об'єднаних територіальних громад, трудовий договір не припиняється. Отже ніяких заяв про переведення у зв'язку із зміною власника навчального закладу писати не потрібно.

У трудових книжках таких працівників згідно рішення сесії районної ради та наказу районного відділу освіти вноситься запис «Крижанівська загальноосвітня школа І – III ступенів Самбірської районної ради передана у власність та підпорядковання Монастирської ОТГ».

Проте, у випадку зміни назви навчальної установи відповідно до Інструкції про порядок ведення трудових книжок працівників, затвердженої наказом Міністерства праці України, Міністерства юстиції України, Міністерства соціального захисту населення України від 29.07.93 р. за №58, листа Міністерства соціальної політики України від 10.05.2012 р. за №75/06/186-12 в трудову книжку (графа 3) необхідно внести запис до прикладу «Крижанівську загальноосвітню школу І – III ступенів перейменовано у Крижанівську загальноосвітню школу І – II ступенів» (зазначити підставу).

Звільнення працівників можливе лише під час скорочення чисельності або штату працівників, ліквідації, реорганізації закладів, установ освіти. Відповідно, врегулювання трудових відносин здійснюється згідно з п. 1 ст. 40 КЗпП, з дотриманням встановлених законодавством гарантій та прав педагогічних працівників, тобто обов'язкового попередження працівника не пізніш як за 2 місяці до звільнення.

Прийняття керівників загальноосвітніх навчальних закладів

Відповідно до ст.26 ЗУ «Про загальну середню освіту» призначення на посаду та звільнення з посади керівника загальноосвітнього навчального закладу здійснює відповідний орган управління освітою.

Проте ЗУ «Про місцеве самоврядування в Україні»

передбачено, що до повноважень органів місцевого самоврядування належить управління закладами освіти, які належать територіальним громадам або передані їм. Крім того, у жовтні 2015 року Кабінет Міністрів України ухвалив постанову про порядок призначення керівників загальноосвітніх навчальних закладів державної форми власності за результатами конкурсного відбору (13.10.2015 № 827). Даною постановою рекомендовано органам місцевого самоврядування запровадити відкриті конкурси на посади директорів шкіл комунальної форми власності.

Наразі органи місцевого самоврядування самостійно приймають рішення щодо запровадження конкурсу на посади директорів шкіл. Якщо таке рішення буде прийнято, то відповідно необхідно затвердити Порядок призначення керівників загальноосвітніх навчальних закладів рішенням сесії районної/міської/селищної/сільської ради у відповідності до підпорядкування, прописати це у статуті навчального закладу та посадовій інструкції директора.

Згідно ст. 24 частини 2 ЗУ «Про загальну середню освіту» посаду керівника загальноосвітнього навчального закладу може займати особа, яка є громадянином України, має вищу педагогічну освіту на рівні спеціаліста або магістра, стаж педагогічної роботи не менше трьох років, успішно пройшла атестацію керівних кadrів освіти.

Отож, призначеню особи на посаду директора має передувати атестація, яка здійснюється відповідно до ч.4 ст.54 Закону України «Про освіту» та Типового положення про атестацію педагогічних працівників України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 06.10.10 № 930 із змінами та доповненнями.

Згідно Порядку призначення керівників загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України 13.10.2015 № 827, претендент на заняття посади має подати до конкурсної комісії документи, що

підтверджують відповідність кваліфікаційним вимогам. Відповідно, поряд з іншими документами необхідно подати атестаційний лист з рішенням атестаційної комісії щодо рекомендацій для призначення на посаду керівника. Отже, засідання атестаційної комісії має передувати конкурсній процедурі.

Прийняття та звільнення педагогічних працівників

У зв'язку з створенням об'єднаних територіальних громад виникають запитання щодо того, хто ж має приймати та звільнити з роботи педагогічних працівників загальноосвітніх навчальних закладів, які перейшли у власність об'єднаних територіальних громад.

Відповідно до ч. 2 ст.26 Закону України «Про загальну середню освіту» призначення на посаду та звільнення з посади заступників керівника та інших педагогічних працівників державного та комунального загальноосвітнього навчального закладу здійснюється відповідним органом управління освітою за поданням керівника загальноосвітнього навчального закладу. Тобто, висновок наступний в міській/селищній/сільській раді повинен бути створений відділ освіти, як юридична особа.

Всіх інших працівників загальноосвітніх навчальних закладів приймає на роботу безпосередньо керівник закладу освіти.

Трудові відносини у системі дошкільної освіти

Відповідно до ст. 31 Закону України «Про дошкільну освіту» керівника та заступника керівника комунального дошкільного навчального закладу призначає на посаду та звільняє з посади відповідний орган управління освітою. Тобто, якщо в міській/селищній/сільській раді створено відділ освіти (юридичну особу), то приймає і звільняє

начальник відділу. Педагогічних та інших працівників призначає на посади та звільняє з посад його керівник.

Аналогічна ситуація і у системі позашкільної освіти.

Атестація педагогічних працівників

У зв'язку із прийняттям законів України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», «Про співробітництво територіальних громад» та внесенням змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виникла необхідність організаційних змін у проведенні атестації педагогічних працівників навчальних закладів сіл, селищ, міст, які увійшли до об'єднаних територіальних громад.

Відповідно до ч.4 ст.54 Закону України «Про освіту» педагогічні працівники підлягають атестації. За результатами атестації визначаються відповідність працівника займаній посаді, рівень його кваліфікації, присвоюються категорії, педагогічні звання. Порядок атестації педагогічних працівників встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері освіти.

Так, Типовим положенням про атестацію педагогічних працівників України, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 06.10.10 № 930 (далі — Типове положення) передбачено п.2.1. для організації та проведення атестації педагогічних працівників у навчальних та інших закладах, органах управління освітою щороку до 20 вересня створюються атестаційні комісії I, II і III рівнів.

За рекомендацією Атестаційної комісії III рівня при Департаменті освіти і науки Львівської ОДА атестація педагогічних працівників які з січня місяця працюють у навчальних закладах при ОТГ здійснюється атестаційними комісіями II рівня при районних відділах освіти.

Порядок атестації педагогічних працівників, прийняття рішень щодо яких належить до компетенції атестаційних

комісій навчальних закладів, залишився незмінним.

Діяльність організаційних ланок профспілки працівників освіти і науки в умовах децентралізації та створенню ОТГ

Львівська обласна організація профспілки працівників освіти і науки України проводила цілеспрямовану роботу по збереженню і повноцінному функціонуванню діючої структури профспілкових організацій закладів освіти у новостворених ОТГ.

Зокрема, в усіх 6 районах де вже діють ОТГ проведено семінари-навчання керівників закладів освіти спільно з головами первинних профспілкових організацій з участю голів ОТГ або їх представників на яких визначено порядок і шляхи діяльності профспілкових організацій згідно Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», та забезпечення норм і положень Статуту профспілки працівників освіти і науки України.

Наша принципова позиція була і залишається чіткою – збереження в ОТГ діючої структури організаційних ланок профспілки, і зокрема, основи профспілки – первинних профспілкових організацій.

Утворення ОТГ жодним чином не впливає на структуру первинок, вони продовжують повноцінно функціонувати в системі районних або міських організацій профспілки.

Безумовно, принциповим питанням стосунків первинок з ОТГ є забезпечення виконання норм ст. 42 Закону «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», зокрема перерахунку членських профспілкових внесків. Це питання унормовано шляхом письмової домовленості первинок з керівництвом ОТГ і його виконання дотримується сторонами.

В цілому, виходячи із діючого на сьогоднішній день адміністративно-територіального устрою України,

визначеного Конституцією України та чинним законодавством України, а також діючого Статуту Галузевої профспілки структура організаційних ланок нашої профспілки залишається незмінною.

На часі постає питання вдосконалення колективно-договірного регулювання трудових відносин з новоствореними ОТГ.

Взірець

Голові **Луківської об'єднаної територіальної громади Самбірського району**

Копія: Голові **Самбірської районної організації профспілки працівників освіти і науки України**

Шановний _____!

Відповідно до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 05.12. 2015 р. у **Самбірському** районі створена **Луківська** об'єднана територіальна громада.

До складу громади входить село **Луки**, де розташований **Луківський НВК "Середня загальноосвітня школа I-III ступенів"**.

У **Луківському НВК "Середня загальноосвітня школа I - III ступенів"** створена і функціонує первинна профспілкова організація профспілки працівників освіти і науки України.

У зв'язку із зміною порядку фінансування закладів освіти, визначених законом України «Про державний бюджет України на 2016 рік», фінансування закладів освіти, у тому

числі виплата заробітної праці працівникам **Луківського НВК "Середня загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів"**, здійснюється **Луківською** об'єднаною територіальною громадою.

Виходячи з цього та керуючись ст..42 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» просимо Вас утримувати членські профспілкові внески у розмірі 1% від заробітної плати **Луківського НВК "Середня загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів"** та перераховувати їх на рахунок **Самбірської** районної організації профспілки працівників освіти і науки України (**вказати реквізити**).

Поіменний список членів первинної профспілкової організації **Луківського НВК "Середня загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів"** додається.

З повагою,
Голова первинної профспілкової організації
Луківського НВК
"Середня загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів"

Взірець
Голові **Луківської** об'єднаної
територіальної громади
Самбірського району
Шановний _____!

Відповідно до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 05.12. 2015 р. у **Самбірському** районі створена **Луківська** об'єднана територіальна громада.

До складу громади входить _____ сіл, де функціонує _____ шкіл, _____ ДНЗ, у яких функціонують первинні

профспілкові організації цих навчальних закладів. **Зокрема:**

1. Первинна профспілкова організація _____
- 2.
- 3.

У зв'язку із зміною порядку фінансування закладів освіти, визначених законом України «Про державний бюджет України на 2016 рік», фінансування закладів освіти, у тому числі виплата заробітної праці працівникам навчальних закладів, здійснюється Об'єднаними територіальними громадами.

Виходячи з цього та керуючись ст..42 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» просимо Вас утримувати членські профспілкові внески у розмірі 1% від заробітної плати та перераховувати на рахунок **Самбірської районної організації профспілки працівників освіти і науки України (вказати реквізити).**

Керуючись Законом України «Про соціальний діалог в Україні» **Самбірська** районна організація профспілки працівників освіти і науки України, як репрезентативна, розраховує на конструктивну і плідну співпрацю з **Луківською** об'єднаною територіальною громадою, виходячи із принципів соціального партнерства та соціального діалогу.

З повагою,
голова **Самбірської** районної
організації профспілки працівників
освіти і науки України

ЗМІСТ

ЗАКОН УКРАЇНИ Про добровільне об'єднання територіальних громад	3
ПЕРСПЕКТИВНИЙ ПЛАН формування територій громад Львівської області	21
ПОСТАНОВА Про затвердження Методики формування спроможних територіальних громад	24
ПОСТАНОВА Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад	33
ЗАКОН УКРАЇНИ Про співробітництво територіальних громад	41
Про формування органів управління освітою	58
Методичні рекомендації Львівської обласної організації профспілки освіти і науки України	87

Ваші пропозиції просимо надсилати за адресами:

E-mail: *profspilkaosvity@litech.net*

Тел./факс 235-70-70

235-70-82, 242-16-18, 242-16-19, 235-67-93

79005, м. Львів,
проспект Т.Г. Шевченка, 7